

Advisering actualisatie evenementenbeleid gemeente Utrecht

*Onderzoek naar de huidige inzichten omtrent de
beoordeling van evenementengeluid en advies voor
inpassing daarvan binnen het Utrechtse
evenementenbeleid*

Definitief

Advisering actualisatie evenementenbeleid gemeente Utrecht

*Onderzoek naar de huidige inzichten omtrent de
beoordeling van eventengedrag en advies voor
inpassing daarvan binnen het Utrechtse
evenementenbeleid*

Definitief

opdrachtgever	Gemeente Utrecht
rapportnummer	EB 1069-2-RA-002
datum	12 januari 2024
referentie	5.1.2.e / 5.1.2.e / 5.1.2.e / EB 1069-2-RA-002
verantwoordelijke	ing. 5.1.2.e
opsteller	ing. 5.1.2.e
	+31 5.1.2.e
	5.1.2.e peutz.nl

peutz bv, postbus 696, 2700 ar zoetermeer, +31 85 822 87 00, info@peutz.nl, www.peutz.nl

kvk 12028033, opdrachten volgens DNR 2011, lid NLingenieurs, btw 5.1.1.e ISO-9001:2015

mook – zoetermeer – groningen – eindhoven – düsseldorf – dortmund – berlijn – nürnberg – leuven – parijs – lyon

Inhoudsopgave

1	Inleiding en samenvatting	5
2	Huidige inzichten evenementengeluid	9
2.1	Algemeen	9
2.2	Wet milieubeheer of APV	9
2.3	Belangenafweging	10
2.4	Informatieverschaffing	10
2.5	Tijdstip en duur van het evenement	11
2.6	Associatie met evenement	12
2.7	Relaxatie en aantal evenementen per jaar	12
2.8	Aantal gehinderden	13
2.9	Voldoen aan grenswaarden (monitoring)	14
2.10	Nota "Evenementen met een luidruchtig karakter"	15
2.11	dB(A) versus dB(C)	17
2.12	Verplichting beperking muziekgeluidemissie	20
2.13	Gebruik/verplichting gehoorbeschermingsmiddelen	21
3	Huidig geluidprotocol evenementen	23
3.1	Vigerend protocol	23
3.2	Beoordeling vigerend protocol	24
3.3	Beoordeling concept-locatieprofielen	25
3.4	Nieuwe beleid onder de Omgevingswet	26
3.5	Proportionaliteit monitoringsverplichtingen	27
3.6	Resultaten overleg VTH: Procedure vergunningverlening	28
3.7	Resultaten overleg Vereniging Evenementen Utrecht	29
3.8	Resultaten overleg met UStG	33
4	Voorstellen voor nieuw geluidprotocol	36
4.1	Wijze van geluidbeheersing	36
4.1.1	Te hanteren meet- en rekenmethodiek	36
4.1.2	Locatie	37
4.1.3	Gevelreflectie	37
4.1.4	Beoordelingsduur	38
4.1.5	Grenswaarden in dB(A) en dB(C)	38
4.2	Aantal evenementen en grenswaarden	39
4.3	Aanvullende voorwaarden	41
4.4	Technische eisen muziekpresentatie	43
4.5	Overige aspecten	44

4.6	Evenementenkalender	45
5	Conclusie	46

1 Inleiding en samenvatting

In opdracht van de gemeente Utrecht is een onderzoek uitgevoerd ter advisering van een nieuw geluidprotocol van buitenevenementen binnen gemeente Utrecht. Het huidige geluidprotocol dateert uit 2009 (Beleidsregel Geluidsnormen bij buitenevenementen, b. en w.–besluit van 10 maart 2009). De gemeente Utrecht overweegt dit geluidprotocol alsmede opgestelde (concept) locatieprofielen voor evenementen te actualiseren waarbij meer aangesloten zal worden bij de huidige inzichten van hinderbeleving en de beheersing van evenementengeluid binnen de gemeente Utrecht.

Het doel van het onderzoek is het vigerende geluidprotocol te toetsen aan de huidige inzichten inzake geluidhinder ten gevolge van evenementen. Een geluidprotocol voor buitenevenementen is altijd een belangenafweging tussen enerzijds ruimte bieden aan evenementen (voor onder andere levendigheid brengen in de stad) en anderzijds het beschermen van omwonenden tegen ernstige hinderbeleving. Een dergelijke belangenafweging dient zorgvuldig te gebeuren waarbij alle aspecten van geluidhinderbeleving bij evenementen beschouwd dienen te worden.

In dit rapport wordt in hoofdstuk 2 een overzicht van de huidige inzichten ten aanzien van evenementengeluid en hinderbeleving. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het huidige geluidprotocol behandeld en beoordeeld. In hoofdstuk 4 worden voorstellen gedaan voor het nieuwe geluidprotocol.

Als onderdeel van dit onderzoek zijn tevens gesprekken gevoerd met de Vereniging Evenementen Utrecht (VEU), Utrechtse Stichting tegen Geluidhinder (UStG) en afdeling vergunningverlening van de gemeente Utrecht (VTH). De visie van VEU en UStG omtrent de beoordeling en toelaatbaarheid van evenementen(geluid) binnen Utrecht is in deze rapportage uiteengezet. Het overleg met VTH heeft als doel gehad inzicht te verkrijgen in de huidige wijze van beoordeling van toelaatbaarheid van evenementen in het kader van vergunningverlening en de mogelijke verbeterpunten daarin. Daarnaast zijn waar relevant opmerkingen van VEU en UStG op een concept van de rapportage van het onderzoek in deze definitieve versie verwerkt.

In deze rapportage wordt een beschouwing gegeven van mogelijke afwegingen ten aanzien van evenementengeluid in relatie tot jurisprudentie, ervaring of wetenschappelijk onderzoek. Tevens wordt een advies gegeven omtrent toegestane geluidniveaus, aantallen evenementen per jaar en van toepassing zijnde voorwaarden. Het onderzoek richt zich daarbij (onder andere) op de optredende geluidniveaus ten gevolge van muziekgeluid met een duur vanaf 1 uur.

Ondervonden geluidhinder ten gevolge van evenementen wordt niet alleen veroorzaakt door de hoogte van het geluidniveau dat optreedt ter hoogte van woningen. Ook aspecten zoals informatieverschaffing, duur van het evenement, associatie met het evenement, het aantal evenementen dat plaatsvindt per jaar, de rustperiode tussen twee evenementen en

de waarborging dat aan grenswaarden wordt voldaan, zijn medebepalend voor de hinderbeleving.

Uit de beoordeling van het huidige geluidprotocol voor evenementen van de gemeente Utrecht (zie hoofdstuk 3) blijkt dat huidige geluidprotocol nog geen of onvoldoende oog heeft voor deze aspecten en hierop zal moeten worden aangepast. Zeker bij evenementen met een grote akoestisch impact kunnen deze aspecten zorg dragen dat de hoge geluidbelasting op woningen niet leidt tot onduidbare hinder.

Geadviseerd wordt deze aspecten zeker op te nemen in het nieuwe op te stellen geluidprotocol en (deels) aanvullend in de locatieprofielen (als voorwaarden).

Voor het nieuwe protocol is voorstel in een categorisering gemaakt van vier soorten evenementen qua akoestisch impact. Voor de minder luidruchtige evenementen geldt dat deze vaker kunnen plaatsvinden op een locatie dan de luidruchtige evenementen. Tevens is een voorstel gemaakt voor aanvullende voorwaarden voor de verschillende categorieën, zie hoofdstuk 4. Hoe groter de akoestische impact van een evenement, hoe meer aanvullende voorwaarden er worden gesteld teneinde de hinderbeleving te beperken. Samengevat wordt ten aanzien van de te hanteren geluidniveaus en aantallen malen dat die geluidniveaus optreden het volgende geadviseerd:

- **Type I-evenement (akoestisch klein evenement):**
  - geluidbelasting ten hoogste 65 dB(A) en 80 dB(C) als $L_{eq, 3min}$;
  - duur is één dag;
  - maximaal éénmaal per week;
  - eindtijd 23.00 uur;
  - buiten het voornoemde dient uitgegaan te worden van een type II-evenement.
- **Type II-evenement (akoestisch middelgroot evenement):**
  - geluidbelasting ten hoogste 70 dB(A) en 85 dB(C) als $L_{eq, 3min}$ ($L_{eq, 5min}$ bij meer dan twee podia);
  - ten minste een adequate onderbouwing van de akoestische inpasbaarheid is vereist;
  - duur is één dag in twee tijdsblokken;
  - maximaal 15 keer per jaar;
  - eindtijd 23.00 uur;
  - ten minste één week rust tot het volgende type II, III of IV-evenement;
  - buiten het voornoemde dient uitgegaan te worden van een type III-evenement.
- **Type III-evenement (akoestisch groot evenement):**
  - geluidbelasting ten hoogste 75 dB(A) en 90 dB(C) als $L_{eq, 3min}$ ($L_{eq, 5min}$ bij meer dan twee podia);
  - akoestisch onderzoek is vereist;
  - duur in principe één dag in twee tijdsblokken;
  - maximaal 6 keer per jaar;
  - eindtijd standaard 23.00 uur of ontheffing tot 01.00 uur indien de opvolgende dag een algemene vrije dag betreft;
  - ten minste 10 dagen rust tot het volgende type II, III of IV-evenement;
  - verplichte geluidmonitoring bij de bepalende woning en FOH in dB(A) en dB(C) met terugkoppeling.

– **Type IV-evenement (akoestisch beeldbepalend evenement):**

- geluidbelasting > 80 dB(A) als $L_{eq, 3min}$ ($L_{eq, 5min}$ bij meer dan twee podia);
- akoestisch onderzoek is vereist;
- vergunningverlening voor het geluidniveau, duur en eindtijd geschied op een afweging per evenement op basis van in ieder geval de volgende voorwaarden
- noodzaak van het evenement;
- situering in en invulling van de woonomgeving;
- eventuele mogelijkheden voor compensatie van de hoogst belaste woningen;
- de balans van het aantal bezoekers van het evenement tegenover het aantal (ernstig) gehinderden;
- de relaxatietijd tussen dit evenement en een voorgaand/opvolgend evenement;
- wijze van waarborging van de optredende geluidbelastingen (monitoring) en handhaving;
- verplichte geluidmonitoring bij de ten minste 4 woningen rond het terrein en bij FOH in dB(A) en dB(C);
- ten minste 10 dagen rust vóór en na het evenement tot een eerder of opvolgend type II, III of IV-evenement.

Opgemerkt dient te worden dat de aanduiding evenement in deze een evenement met een significante muziekgeluidbelasting in de omgeving wordt bedoeld. In het voorstel voor te hanteren geluidgrenswaarden per type evenement is uitgegaan van een muziekgeluidpresentatie met een duur van ten minste 1 uur. Voor kortdurende muziekpresentaties (bijvoorbeeld bij opening of afsluiting van een sportevenement) kunnen ruimere geluidgrenswaarden worden gesteld.

Evenementen zonder of met een (zeer) beperkte muziekgeluidbelasting behoeven over het algemeen geen (lange) relaxatieperiode en/of begrenzing in het toegestane aantal per jaar. Bij vergunningverlening voor evenementen kan voor type I-evenementen en evenementen zonder (noemenswaardige) muziekpresentatie op basis van de aanvraag een inschatting worden gemaakt of de aangevraagde muziekpresentatie haalbaar is. In het locatieprofiel van het betreffende evenemententerrein dient dan aangegeven te zijn waar (beperkte) muziekpresentatie mogelijk is. Voor evenementen waar uitsluitend sprake is van (versterkt) stemgeluid (dit zullen in de praktijk uitsluitend type I/II-evenementen betreffen) wordt voorgesteld een 10 dB hogere geluidgrenswaarde in dB(A) dan de genoemde waarden te hanteren.

Bij het opstellen/vaststellen van locatieprofielen/beleid waarin voornoemde voorwaarden dienen te worden opgenomen, wordt geadviseerd nader onderzoek te verrichten naar de te verwachten geluidbelasting in de omgeving vanwege een evenement op basis van scenario's met mogelijke muziekpresentaties op de betreffende locatie. Daarnaast dient een inschatting van de geluidwering van de gevels te worden gemaakt ten behoeve van een beoordeling van binnenniveaus. Dit zou kunnen plaatsvinden op basis van (onder andere) een schouw tijdens een locatiebezoek en ervaringsgegevens voor een betreffende locatie. Dit geldt met name voor de type II, III en IV-evenementen.

Geadviseerd wordt in regels op te nemen dat voor de type III en IV-evenementen een sound check niet vóór 12.00 uur plaatsvindt op maandag tot zaterdag en niet vóór 13.00 uur op een zondag. Daarnaast wordt geadviseerd in regels op te nemen dat de sound check niet wordt uitgevoerd op 'vol' vermogen.

2 Huidige inzichten evenementengeluid

2.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden in paragraaf 2.3 en verder relevante aspecten ten aanzien van evenementengeluid, de hinder ervan en vergunningverlening besproken. Adviezen omtrent de omschreven aspecten voor het nieuwe evenementenbeleid zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

2.2 Wet milieubeheer of APV

Ten aanzien van het beperken van evenementengeluid kunnen in principe twee wettelijke regelingen aan de orde zijn:

1. Wet milieubeheer;
2. Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Daarnaast is tevens nog de Zondagswet van toepassing die beperkingen stelt aan evenementen ('openbare vermakelijkheden' zoals genoemd in de Zondagswet) op een zondag en gelijkgestelde dagen als Hemelvaartsdag en eerste kerstdag.

Voor de eerste regeling moet er sprake van een inrichting. Dit type evenementen wordt geregeld middels de omgevingsvergunning voor het aspect milieu (bij vergunningplichtige inrichtingen) of middels de voorschriften uit het Activiteitenbesluit en eventuele maatwerkvoorschriften. Op de geluidbeheersing van dergelijke evenementen (die binnen Wm-inrichtingen plaatsvinden) wordt in dit rapport niet nader ingegaan.

In deze rapportage wordt ingegaan op de geluidbeheersing van evenementen die in de openbare ruimte plaatsvinden en waarop de APV van toepassing is. In bijlage 1 van deze rapportage zijn de in de APV Utrecht 2010 voor artikel 5.30 en verder (voorheen artikel 121k) relevante artikelen opgenomen voor buitenevenementen.

Voor deze buitenevenementen kunnen middels artikel 5.33 die weer verwijst naar artikel 5.37 nadere regels worden vastgesteld. Artikel 5.33 regelt dat vergunningvoorschriften die voor alle of bepaalde categorieën van evenementen zouden moeten gelden, door het college kunnen worden vastgesteld als algemeen verbindende voorschriften. Dit artikel ziet dus op delegatie van regelgevende bevoegdheden als bedoeld in artikel 156, eerste lid, van de Gemeentewet. Hiermee kan in de gemeente Utrecht integrale geluidregels gaan stellen voor buitenevenementen.

2.3 Belangenafweging

Voor het stellen van grenswaarden aan evenementen dient een belangenafweging plaats te vinden tussen enerzijds het maatschappelijk en/of culturele belang van een evenement en anderzijds de geluidhinder (en tevens overige hinderaspecten) die door omwonenden kan worden ervaren. Enige mate van hinder dient hierbij door omwonenden nog te worden geaccepteerd. De grens van wat in redelijkheid van omwonenden nog kan worden gevraagd te accepteren ligt in het algemeen bij het vaak gehanteerde begrip "onduldbaar". Deze term wordt vaak ook gebruikt in jurisprudentie en in de in vele jurisprudentie geciteerde nota "Evenementen met een luidruchtig karakter" (zie paragraaf 2.10).

Onduldbare hinder is echter een sterk subjectief begrip. Voor een gevoelige waarnemer kan een geluidniveau van 70 dB(A) al onduldbaar zijn en voor een waarnemer die zeer begaan is het evenement kan een geluidniveau van 90 dB(A) nog steeds toelaatbaar zijn. Daarnaast is hinderbeleving niet alleen afhankelijk van het geluidniveau ten gevolge van een evenement, maar zijn er nog tal van overige aspecten die mate van hinderbeleving bepalen. Hierbij dient onder andere gedacht te worden aan:

- informatie verschaffing;
- overige hinderaspecten, anders dan geluid;
- duur van evenement;
- associatie met het evenement;
- aantal maal dat een evenement plaatsvindt per jaar;
- relaxatie;
- waarborging dat aan grenswaarden wordt voldaan.

In de navolgende paragrafen worden bovengenoemde aspecten puntsgewijs behandeld.

2.4 Informatieverschaffing

Goede en tijdige informatieverschaffing over een toekomstig evenement is mede bepalend voor de mate waarin evenementengeluid als hinder wordt ervaren. Regelmatig worden door omwonenden geluidklachten geuit tijdens evenementen omdat men niet op de hoogte was dat er een evenement zou gaan plaatsvinden. Men wordt als het ware overvallen door het evenementengeluid. Dit leidt direct tot een negatieve associatie met het evenement en daarmee sneller tot (geluid)hinder. Het niet weten wanneer een evenement eindigt en hoe vaak het evenement zal plaatsvinden versterkt ook de hinderbeleving. De hinderbeleving bij een evenement waarbij voorafgaande geen informatie is gegeven zal altijd groter zijn dan als men ruim van te voren goed is ingelicht.

In de praktijk gebeurt het wel eens dat de eerstelijnsbebouwing wel is geïnformeerd omtrent een evenement, maar men "vergeten" is ook de verder gelegen woningen te informeren. Deze woningen worden weliswaar blootgesteld een lagere geluidbelasting, maar in veel gevallen is het geluid ter hoogte van deze woningen nog wel heel goed waarneembaar. Het feit dat men ter hoogte van de verder gelegen woningen wordt "overvallen" door het geluid van het evenement en geen zekerheid heeft of er toestemming

(vergunning) is verleend voor dit evenement alsmede geen informatie beschikbaar is over hoe lang het evenement nog gaat duren en dergelijke, leidt tot onzekerheid bij deze omwonenden en daarmee ervaren zij een grotere mate van hinder. Zo kan het gebeuren dat er geen geluidklachten zijn vanuit de eerstelijnsbebouwing, maar wel vanuit de verder weg gelegen woningen.

2.5 Tijdstip en duur van het evenement

Voor de hinderbeleving van een evenement is naast onder ander het geluidniveau zowel het tijdstip als de duur van de blootstelling aan het evenementengeluid van belang. Het tijdstip van het evenement bepaald welke activiteiten in en om woningen eventueel worden verstoord c.q. gehinderd. In de dagperiode vinden over het algemeen andere activiteiten in en om de woningen plaats dan in de nachtperiode. De hinderbeleving bij een bepaald geluidniveau zal in de dagperiode dan ook anders zijn dan in de nachtperiode.

Naast het tijdstip is ook de duur van de blootstelling aan evenementengeluid van belang voor de hinderbeleving. Een kort evenement van bijvoorbeeld één of enkele uren met een relatief hoge geluidbelasting geeft een andere mate van hinder dan een evenement dat gedurende de gehele dag- en avondperiode eenzelfde geluidbelasting kent. Een algemene leidraad voor de mate van hinder en de duur van een evenement is echter niet voorhanden.

Evenementen met eindtijden na 01.00 uur kennen over het algemeen weinig maatschappelijk draagvlak. Ook evenementen met eindtijden tot 01.00 uur waarbij de volgende dag geen vrije dag betreft kennen eveneens over het algemeen weinig draagvlak. Voorkomen dient te worden dat evenementen met significante geluidniveaus tot laat voortduren op een volgende zon- of feestdag (uitgezonderd speciale dagen, zoals mogelijk Koningsdag of oudejaarsavond). Uiteraard dienen uitzonderingen op het voornoemde mogelijk te zijn, dit betreft dan een maatwerkafweging afhankelijk van het type evenement en de omgeving.

Meerdaagse evenementen met muziekgeluidbelastingen zullen over het algemeen tevens minder worden geaccepteerd in de omgeving dan evenementen van één dag. Een en ander is mede afhankelijk van de optredende geluidniveaus en de tijden waarop de muziekgeluidniveaus van dergelijke evenementen plaatsvinden.

Uit onderzoek van Chrono@Work¹ blijkt dat de meeste mensen om circa 23.00 uur naar bed gaan op doordeweekse dagen en circa 1 uur later op weekenddagen (dus om 0.00 uur). Hiermee lijkt een stringente beperking in het toestaan van luidruchtige evenementen op doordeweekse dagen met een eindtijd na 23.00 uur (zeer) realistisch. Voor weekenddagen zouden luidruchtige evenementen met een eindtijd tussen 23.00 en 0.00 uur beperkt en eindtijden tot 01.00 uur nog beperkter mogelijk kunnen zijn. Opgemerkt wordt dat hierbij geen specifieke aandacht is besteed aan de mogelijke aanwezigheid van jonge kinderen met afwijkende (vroegere) bedtijden.

1 Notitie Chrono@work (onderdeel van de universiteit van Groningen) 'Chronobiologische en slaapverstorende effecten van geluidshinder' d.d. 9 maart 2018

2.6 Associatie met evenement

De mate van hinderbeleving wordt door een deel mede bepaald door de associatie die de omwonenden hebben met een evenement. Liefhebbers van blues zullen zich minder snel gehinderd voelen ten gevolge van een bluesfestival bij hun in de buurt dan buurtgenoten die een negatieve associatie hebben met bluesmuziek. Dit aspect heeft betrekking op de smaak van de omwonenden waar moeilijk op te sturen is. Dit is dan ook niet een aspect waarbij vergunningverlening rekening mee kan worden gehouden.

Daarnaast kan een muziekevenement van een artiest die belangrijk is voor de betreffende buurt of mogelijk zelf afkomstig is uit de buurt op een hogere acceptatie rekenen dan artiesten waarvoor dat niet geldt.

Niet alleen de muziekstijl en afkomst van de artiest bepalen de associatie die omwonenden hebben met een evenement. Ook aspecten of een evenement een algemeen toegankelijk festival betreft waaraan de buurt ook eenvoudig kan deelnemen of dat het een commercieel evenement betreft dat in principe geen directe link heeft met omgeving kan van wezenlijke invloed zijn op de hinderbeleving. Evenementen waarbij veel omwonenden uit de buurt aanwezig zijn zullen over het algemeen ook als minder hinderlijk worden ervaren. Met dit aspect zou eventueel wel rekening kunnen worden gehouden bij vergunningverlening.

Het voornoemde kan ook betekenen dat voor evenementen dichtbij directe omwonenden een hoge mate van associatie bestaat echter voor verder weg gelegen (luidruchtige) evenementen niet. Voor de tweede genoemde categorie kan, afhankelijk van onder andere de optredende geluidsniveaus, dan toch hinder ontstaan, zeker als verschillende evenementen gelijktijdig plaatsvinden.

2.7 Relaxatie en aantal evenementen per jaar

De periode van rust tussen twee luidruchtige evenementen (relaxatie) is mede bepalend voor de mate van hinder die wordt ondervonden. Indien een evenement twee of meerdere dagen achter elkaar plaatsvindt zal dit eerder aanleiding vormen tot ernstige mate van hinderbeleving dan als een evenement slechts één dag duurt. De periode van "rust" tussen twee evenementen geeft de mogelijkheid voor "herstel" voor de omwonenden.

Ook het aantal evenementen dat in een buurt plaatsvindt is van belang voor de hinderbeleving van omwonenden. Indien iedere weekend een evenement plaatsvindt met een relevante geluidbelasting wordt dit veel negatiever ervaren dan als slechts enkele malen per jaar evenementen plaatsvindt met eenzelfde geluidbelasting. Hierbij dient nog rekening te houden dat veelal het merendeel van de evenementen in de zomerperiode worden georganiseerd. Met het toestaan van een beperkt aantal evenementen per jaar kan dit nog steeds betekenen dat in de zomerperiode ieder weekend een evenement plaatsvindt. Binnen Utrecht is echter sprake van een groot aantal evenemententerreinen waarbij tevens, afhankelijk van de locatie, in het voorjaar en najaar evenementen worden georganiseerd (bijvoorbeeld het 'Sneeuwbal'-festival). Hiermee is reeds sprake van een grotere spreiding in

het jaar van evenementen, waarbij mogelijk het aantal evenementen per jaar enigszins hoger kan bedragen.

In veel situaties wordt een periode van ten minste circa 10 dagen of één week + weekend gehanteerd als minimale relaxatieperiode tussen luidruchtige evenementen. Hierbij wordt vaak de mogelijkheid geboden om een meerdaags evenement als één evenement te zien, waarbij voor dat evenement aldus uitzondering wordt geboden op de relaxatieperiode tussen dagen met muziekpresentatie.

Opgemerkt dient te worden dat de aanduiding evenement in deze een evenement met een significante muziekgeluidbelasting in de omgeving wordt bedoeld. Evenementen zonder of met een (zeer) beperkte muziekgeluidbelasting behoeven over het algemeen geen (lange) relaxatieperiode en/of begrenzing in het toegestane aantal per jaar. De toe te passen relaxatieperiode zou derhalve afhankelijk van de optredende geluidsniveaus en mogelijk te hanteren eindtijden kunnen worden vastgesteld.

2.8 Aantal gehinderden

Het aantal gehinderden kan een rol spelen in de vergunbaarheid van evenementen met luidruchtige muziekpresentatie. Over het algemeen geldt hoe hoger het aantal gehinderden hoe groter de inspanning dient te zijn voor onderbouwing van de toelaatbaarheid van de ervaren overlast. De WHO adviseert voor te hanteren grenswaarden voor wegverkeers-, industrie- en vliegtuiglawaai een geluidsniveau waarbij circa 10% van de personen ernstig gehinderd is. Een dergelijk percentage wordt nog als maatschappelijk acceptabel beschouwd. De acceptatie van het aantal gehinderden is ook nog afhankelijk van hoe groot het evenement is (100 mensen die plezier beleven op het evenement of 50.000 mensen die plezier beleven op het evenement)

Voor evenementen is echter sprake van een kortstondige belasting van omwonenden met muziekgeluid, waarvoor voornoemde advieswaarde niet van toepassing is. Bij evenementen met een grote hoeveelheid woningen op relatief korte afstand zal sprake zijn van kortstondige overlast/hinder. Door maatregelen, regulering en goede communicatie kan de hinder worden verminderd c.q. kan een groter draagvlak worden gecreëerd voor de ervaren hinder. Een kwantitatieve wijze van bepaling van het toegestane aantal of percentage gehinderden afhankelijk van de geluidbelasting is echter niet voorhanden.

Bij grote evenementen en/of evenementen waar hoge geluidsniveaus bij woningen optreden kan een kleine beperking in de geluidemissie betekenen dat een grote groep omwonenden een lagere geluidbelasting ondervinden en daarmee (beperkt) minder hinder zal ervaren. Ook hiervoor is geen generieke lijn vast te stellen en deze zal per situatie/locatie moeten worden bepaald en afgewogen. Algemene regels hiervoor kunnen niet in beleid worden opgenomen.

2.9 Voldoen aan grenswaarden (monitoring)

Een belangrijk aspect voor hinderbeleving is of het evenement c.q. de organisator zich houdt aan gemaakte afspraken. Dit kan onder andere betrekking hebben op afspraken die zijn gemaakt over het tijdstip dat het evenement mag plaatsvinden als ook over de maximaal toelaatbare geluidniveaus ter hoogte van woningen of andere beoordelingsposities.

Met geluidmonitoring kan worden aangetoond (zowel het tijdstip als het geluidniveau) dat wordt voldaan aan grenswaarden. Daarnaast kan middels monitoring gedurende het evenement worden bijgestuurd als de geluidgrenswaarde dreigen te worden overschreden. Alleen het idee bij de bewoners dat actief wordt gecontroleerd of er wordt voldaan aan de gemaakte afspraken c.q. grenswaarden geeft omwonenden een minder gevoel van hinderbeleving.

Voor de organisatoren van een evenement geeft geluidmonitoring (met name continu monitoring) ook enig houvast. Bij klachtensituaties kan door monitoring de discussie worden geobjectiveerd. Daarnaast is monitoring ook het enige goede middel om goed handhavend te kunnen optreden temeer een evenement slechts eenmalig plaatsvindt. Bij handhaving op basis van geluidklachten is de controlerende instantie bij een éénmalig evenement meestal te laat. De klachtensituatie heeft zich dan al voorgedaan en het evenement is al afgelopen.

De uitvoering van geluidmonitoring kan op vele verschillende manieren plaatsvinden. Gedacht kan hierbij worden aan het gebruik van handmeters welke periodiek geluidniveaus registreren bij het podium (Front of house, FOH) en/of bij woningen in de omgeving, of uitgebreide systemen welke volcontinu de optredende geluidniveaus in diverse grootheden registreren, rapporteren en correlatie van het geluid afkomstig van podia plaatsvindt. Deze laatstgenoemde betreft een zeer uitgebreid (kostbaar) systeem welke in de praktijk uitsluitend wordt ingezet bij complexe, grote evenementen.

Voor zover bekend is er (landelijk) geen eenduidige consensus over wanneer en hoe monitoring dient te worden uitgevoerd. Bij kleine evenementen met relatief beperkt optredende geluidniveaus bij woningen lijkt monitoring niet zinvol c.q. overbodig. Bij hogere optredende geluidniveaus of evenementen met een hoger aantal bezoekers lijkt in ieder geval ten minste periodieke monitoring gewenst. Daarnaast is het nut en de noodzaak van monitoring ook afhankelijk van het spanningsveld tussen de gewenste uitvoering van het evenement met muziekpresentatie en de geluidgrenswaarden. Bijvoorbeeld voor een houseparty waar een geluidniveau op het publieksvlak van 103 dB(A) mogelijk is, is monitoring minder zinvol, daar met dergelijke evenementen 103 dB(A) nooit benodigd is. Indien echter een geluidgrenswaarde van 95 dB(A) op het publieksvlak geldt, is monitoring wel zinvol/noodzakelijk.

Deze monitoring kan direct bij woningen geschieden bij wisseling van act/artiest of bijvoorbeeld éénmaal per uur. Dit geeft echter geen eenduidige zekerheid dat in de tussenliggende periode wordt voldaan aan de van toepassing zijnde geluidgrenswaarde. Een alternatieve optie is monitoring bij het podium (FOH) eventueel aangevuld met een aantal metingen bij woningen.

Daarnaast kan de uitvoering van monitoring bij woningen lastig zijn in verband met de ligging van woningen ten opzichte van het evenemententerrein door bijvoorbeeld obstakels. In dat geval kan gekozen worden om uitsluitend bij FOH te monitoren. In het kader van een voorlopige voorziening in de zaak 'Welcome to the village 2016' concludeert de StaB dat het bewaken van het verschil tussen het optredende geluidniveau in dB(A) en dB(C) op het evenemententerrein (bij FOH) een goed en hanteerbaar alternatief is. Een verschilwaarde bij de FOH biedt volgens de StaB indirect ook bescherming voor de woningen. De voorzieningenrechter heeft het advies van de StaB overgenomen. Hiermee wordt aldus impliciet ingestemd met geluidmonitoring bij uitsluitend FOH en niet ter plaatse van woningen. De relatie tussen het geluidniveau bij FOH en de omliggende woningen dient dan wel bekend te zijn (vooraf middels berekeningen of metingen zijn bepaald).

2.10 Nota "Evenementen met een luidruchtig karakter"

Door de Inspectie Milieuhygiëne Limburg is in 1996 de nota "Evenementen met een luidruchtig karakter" (hierna te noemen: de Nota) opgesteld. Deze nota wordt nog steeds in vele jurisprudentie geciteerd en geeft een belangrijk handvat bij de belangenafweging tussen enerzijds het maatschappelijk of culturele belang van een evenement en anderzijds de geluidhinder die door omwonenden kan worden ervaren. Enige mate van hinder dient conform deze Nota door omwonenden te worden geaccepteerd. Voor de grens van wat in redelijkheid van omwonenden gevraagd kan worden, wordt het begrip "onduldbaar" gehanteerd.

"Onduldbare" hinder en hinderbeleving in het algemeen kan echter voor een ieder een ander geluidniveau betreffen. In de voorgaande paragrafen wordt hierop reeds uitvoerig ingegaan. De Nota gaat kort op deze aspecten in, maar betreft deze aspecten niet bij de te hanteren grenswaarden. De term "onduldbaar" wordt in de Nota gebruikt voor een mate van hinder die door omwonenden nog in redelijk geaccepteerd dient te worden.

In de Nota vindt het kwalificeren van de mate van hinder uitsluitend plaats op basis van overschrijding van het referentieniveau binnen in woningen. In tabel 2.1 is overzicht gegeven van de hinderkwalificatie die in deze nota wordt gehanteerd.

t2.1 Hinderkwalificatie conform nota "Evenementen met een luidruchtig karakter"

Overschrijding referentieniveau binnen in de woning	Overschrijding absolute waarde	Overlast
0 – 5 dB(A)		enige
5 – 10 dB(A)		veel
10 – 15 dB(A)		ernstige
15 – 20 dB(A)		zeer ernstige
> 20 dB(A)	50 dB(A)	onduldbare

De Nota hanteert de volgende uitgangspunten om te komen tot maximale geluidgrenswaarden op de gevels van woningen tijdens evenementen:

- het referentieniveau in de woningen bedraagt gemiddeld 35, 30 en 25 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode;
- de gevelisolatie van woningen bedraagt tussen 20 en 25 dB(A)²;
- er mag geen onduldbare hinder worden veroorzaakt;
- er mag geen overschrijding zijn van het absolute binnengeluidniveau van 50 dB(A);
- in de nachtperiode dient ter voorkoming van slaapverstoring een maximum binnengeluidniveau te worden gehanteerd van 25 dB(A).

In tabel 2.2 is op basis van deze uitgangspunten een overzicht gegeven van de hanteren maximale geluidgrenswaarden op de gevels van woningen tijdens evenementen conform deze Nota. De gegeven geluidniveaus hebben betrekking op een equivalent geluidniveau over 1 minuut.

t2.2 Maximale geluidbelasting op gevel van woningen tijdens evenementen conform voornoemde nota

Periode	Ref. niveau binnen woning	Maximaal geluidniveau binnen	Gevelisolatie	Maximale gevelbelasting
dag	35 dB(A)	50 dB(A)	20 à 25 dB(A)	70 à 75 dB(A)
avond	30 dB(A)	50 dB(A)	20 à 25 dB(A)	70 à 75 dB(A)
nacht*	25 dB(A)	25 dB(A)	20 à 25 dB(A)	45 à 50 dB(A)

* De nachtperiode begint in principe om 23.00 uur. Het is echter gebruikelijk en verdedigbaar, dat voor dagen waarop een vrije dag volgt het tijdstip waarop de normstelling voor de nachtperiode ingaat, met 1 of 2 uur wordt verschoven naar respectievelijk 24.00 en 01.00 uur.

- De Nota Limburg hanteert een grove inschatting van de geluidisolatie van woningen. Afhankelijk van de gevelopbouw, aanwezigheid van ventilatierooster en de staat van de woningen kan een (groot) verschil optreden tussen de gehanteerde geluidwering van de gevels en de werkelijke geluidwering van de gevels. Per evenementenlocatie zal ten minste een kwalitatieve inschatting moeten worden gemaakt of woningen rondom circa die geluidisolatie kunnen halen, uitgaande van een normale staat van onderhoud.

Geluidniveaus van meer dan circa 75 dB(A) op de gevel van woningen zijn op basis van de Nota Limburg niet direct te onderbouwen. Op basis van ervaring met evenementen op locaties waar een geluidniveau op woningen van meer dan 75 dB(A) noodzakelijk is kan de vergunbaarheid van die evenementen worden afgewogen. Hierbij dienen onder andere aspecten als de betrokkenheid van de buurt, aantal per jaar, duur, begin- en eindtijden en de (on)mogelijkheid tot het treffen van maatregelen te worden meegewogen.

Voor de nachtperiode³ is ter voorkoming van slaaphinder een geluidniveau van ten hoogste 50 dB(A) toelaatbaar.

2.11 dB(A) versus dB(C)

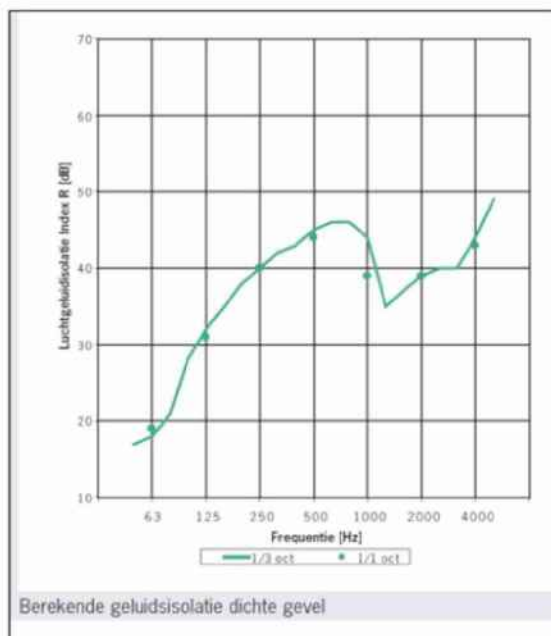
Geluid wordt in de Nota als 'onduldbaar' gekwalificeerd indien de spraakverstaanbaarheid in de woning ernstig wordt aangetast, met als voorgestelde maximale waarde van 50 dB(A). Volgens een aantal wetenschappelijke studies (bijvoorbeeld de wetenschappelijke methoden beschreven in: "Effect of ambient noise on the vocal output and the preferred listening level of conversational speech", TNO, E. van Heusden, R. Plomp, L.C.W. Pols – Applied Acoustics, 1979) kan de mate van spraakverstaanbaarheid onder andere worden uitgedrukt in PSIL-waarden (Preferred Speech Interference Level). De PSIL-waarde is het rekenkundig gemiddelde van de geluidniveaus in de octaafbandwaarden met middenfrequentie 500, 1.000 en 2.000 Hz.

De praktijk leert dat de geluidwering van de gevel (gevelisolatie) in het algemeen voor gangbare omgevingsgeluiden 22 à 23 dB(A) bedraagt uitgaande van de minimaal vereiste ventilatie via de gevel, of zelfs 25 dB(A) of meer bij een gesloten gevel. Voor de relevante octaafbanden die bepalend zijn voor de eerder omschreven PSIL-waarde zal de gevelisolatie nog aanzienlijk hoger zijn, circa 30-35 dB(A). Een en ander blijkt tevens uit de grafiek afkomstig uit de notitie 'Geluidisolatie gevels bij lage tonen muziekgeluid' van de Nederlandse Stichting Geluidshinder, april 2016.

³ Het begin van de nachtperiode is normaliter onder de Wet milieubeheer 23.00 uur, echter kan in het kader van evenementen worden verlaet naar meestal tot 01.00 uur.

f2.1 Geluidisolatie dichte gevel; NSG-publicatie 2016

Rekening houdend met het voornoemde zal bij een maximaal optredend muziekgeluidniveau van 75 dB(A) op de gevel een binnenniveau optreden van minder dan 50 dB(A) en zal daarmee geen sprake zijn van een verslechtering van de spraakverstaanbaarheid.

Vooropgesteld dient te worden dat het uitgangspunt van de "Nota Limburg" (zie paragraaf 2.2 het vermijden van ondukbare hinder is waarbij het behouden van spraakverstaanbaarheid in verblijfsruimten van woningen in de dag- en (verlengde) avondperiode als criterium geldt. Voor spraakverstaanbaarheid zijn de lagere frequenties, bepalend voor het geluidniveau uitgedrukt als dB(C)-waarde, minder relevant, echter kunnen wel tot hinder leiden.

Welke geluidniveaus hinderlijk zijn wordt normaliter middels belevingsonderzoeken op basis van vaststelling van dosis-effectrelaties bepaald. Hierbij wordt gebruik gemaakt van uitgebreide enquêtes. Deze onderzoeken zijn in het algemeen gericht op het bepalen van hinder, bijvoorbeeld als gevolg van blootstelling aan verkeers- en industrie geluid over een langere periode (vaak jaargemiddeld). In het kader van blootstelling aan evenementengeluid dat van relatief korte duur is, geldt echter als belangrijk criterium "spraakverstaanbaarheid" waarop dergelijke onderzoeken over het algemeen niet (specifiek) zijn gericht.

Er zijn er geen bruikbare belevingsonderzoeken uitgevoerd, die zich specifiek richten op de hinder c.q. het aantasten van de spraakverstaanbaarheid ten gevolge van laagfrequent geluid c.q. het geluidniveau in dB(C). Bekend is dat thans een onderzoek van de universiteit

van Gent naar de hinderbeleving bij muziekevenementen met dergelijke geluidniveaus in uitvoering is. Hieruit is echter nog geen relatie bekend tussen het blootstellingsniveau en percentage gehinderden.

Algemene maximale normen voor toelaatbare geluidniveaus in zowel dB(A) als dB(C) zijn niet direct in richtlijnen en/of jurisprudentie opgenomen. De Nota Limburg gaat wel in op mogelijk toelaatbare geluidniveaus in dB(A) echter gaat niet in op geluidniveaus in dB(C). Jurisprudentie waarin normen worden opgelegd als maximaal toelaatbaar zijn eveneens niet voorhanden. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft onder andere in 2020 ten aanzien van bezwaar op een Utrechts evenement geoordeeld (citaat): "Op objectieve gronden valt niet vast te stellen wanneer een omwonende ten gevolge van een evenement ondundbare geluidhinder ondervindt. Het oordeel of geluidhinder onaanvaardbaar is, is afhankelijk van het antwoord op de vraag of de burgemeester aan de belangen die zijn gediend met de activiteit die dat geluid veroorzaakt, redelijkerwijs doorslaggevend gewicht heeft kunnen toekennen." Een inhoudelijk overeenkomende uitspraak is door de ABRvS ook gedaan voor diverse evenementen in andere gemeenten.

In de praktijk optredende muziekspectra en grenswaarden

In tabel 2.3 is het normaliter optredende verschil tussen dB(A) en dB(C) gegeven ter plaatse van het publiekswak van openluchtpodia, hetgeen een maat is voor de mate waarin het spectrum wordt bepaald door de frequentiebanden waarin het 'basgeluid' optreedt.

t2.3 Verschil dB(A)-dB(C) voor openluchtpodia

Soort muziek bij openluchtpodia	Verschil dB(A)-dB(C) in dB	Passend spectrum conform richtlijn muziekspectra in horeca ⁴
Pop/rockmuziek (mainstream ⁵)	10	Dancespectrum
Dancemuziek	10-15	Dance-/Housespectrum
Housemuziek	15-20	House-/Ultrabasspectrum

De in tabel 2.3 gegeven waarden zijn gebaseerd op talrijke geluidmetingen die onder andere door bureau Peutz in de praktijk bij openluchtpodia zijn verricht, alsmede op basis van diverse evenementenvergunningen en/of omgevingsvergunningen.

De laatste jaren komt het steeds vaker voor dat in de evenementenvergunning naast een grenswaarde in dB(A) ook een grenswaarde in dB(C) opgenomen wordt.

⁴ Zie Richtlijn muziekspectra in horeca, NSG maart 2015.

⁵ In de hedendaagse mainstream popmuziek is in muziekstromen als hiphop, R&B, dance, rap en dergelijke is relatief veel laagfrequent geluid aanwezig, in vergelijking tot het standaard popmuziekspectrum uit de 'Handreiking industrielaawaai en vergunningverlening' c.q. de 'Richtlijn muziekspectra in horeca', NSG maart 2015. Bij relatief grote muziekpresentatie (zoals op festivals en grotere feesten/partijen) zal derhalve meer laagfrequent geluid bij popmuziekpresentatie voorkomen dan op basis van het standaard popmuziekspectrum, dat veelal aan mainstream muziek wordt gekoppeld, wordt verwacht.

Implicaties voor omwonenden

In het omgevingsgeluidniveau veroorzaakt door wegverkeer is het verschil tussen dB(A) en dB(C) normaliter gemiddeld 10 dB. Met een dB(C)-grenswaarde die circa 20 dB hoger is dan de dB(A)-grenswaarde wordt aldus meer laagfrequent geluid toegestaan dan in het omgevingsgeluidniveau aanwezig is.

Doordat de laagfrequente geluidbijdrage, die het dB(C)-niveau bepaalt, grotendeels buiten het frequentiegebied valt dat van invloed is op de spraakverstaanbaarheid, leidt begrenzing van het laagfrequente geluid in principe niet tot een verbeterde spraakverstaanbaarheid. Wel wordt hiermee de hoorbaarheid van de bastonen gelimiteerd, hetgeen de mate van hinder in woningen beperkt, zeker ten opzichte van de situatie dat er uitsluitend een grenswaarde zou zijn opgenomen in dB(A).

Er is geen specifiek wettelijk beoordelingskader dat gebaseerd is op een breed gedragen wetenschappelijke consensus over de hinderlijkheid van dB(C)-waarden in woningen. Dit blijkt tevens uit diverse uitspraken, bijvoorbeeld ECLI:NL:RBMNE:2015:2686. Het limiteren van de optredende geluidniveaus in dB(C), middels het opleggen van een geluidgrenswaarde, lijkt gezien het voornoemde echter zeker wel opportuun.

2.12 Verplichting beperking muziekgeluidemissie

In het 'Derde Convenant ter preventie van gehoorschade door versterkte muziek'⁶ is een grens gesteld van 103 dB(A) ten aanzien van het geluid van muziekpresentatie op het publiekswak. Door diverse partijen is gekeken naar de impact c.q. het effect op het voorkomen van gehoorschade en de wensen van het publiek om bij de muziekpresentatie een bepaalde sfeer c.q. beleving te ervaren. Een voorstel hierbij is onder andere (geweest) om het muziekgeluidniveau op het publiekswak te limiteren van 103 naar 100 dB(A)⁷. Uit die discussies is geen éénduidige lijn naar voren gekomen dat bij een muziekpresentatie een geluidniveau op het publiekswak van 100 dB(A) een gewenste beleving kan creëren. Daarnaast zal het verlagen van het geluidniveau een positief effect hebben op beperking van mogelijke gehoorschade bij bezoekers. Er is echter is geen kwantificering van dit effect beschikbaar. Bij toepassing van een verlaging van het optredende geluidniveau dient wel in ogenschouw te worden genomen dat een dergelijke verlaging kan worden bewerkstelligd door beperking van het generieke totale geluidniveau ('alle schuiven terug') of het beperken van midden- en hoge frequenties waardoor het A-gewogen geluidniveau wordt beperkt, maar meer laagfrequent geluid wordt geproduceerd. Dit kan ondervangen worden

6 Ter preventie van gehoorschade van bezoekers op luidruchtige evenementen en binnen poppodia, theaters etc. zijn door diverse organisatoren en de overheid afspraken zijn gemaakt over de maximale muziekgeluidniveaus op het publiekswak, toepassing van gehoorbeschermingsmiddelen, communicatie en geluidmetingen. Deze afspraken zijn opgenomen in het Derde Convenant preventie gehoorschade versterkte muziek van 5 december 2018.

7 Ook de Gezondheidsraad (Advies Gehoorschade door versterkte muziek, Gezondheidsraad 30-11-2022) heeft voorgesteld om het maximaal toegestane geluidniveaus op het publiekswak te verlagen van 103 naar 100 dB(A). Deze verlaging is echter niet algemeen door de besluitvormers en organisatoren overgenomen en derhalve in deze onderzoeksrapportage niet als aan te houden geadviseerd. Het beperken van het toegestane brongeluidniveau is in deze een afweging van de gemeente Utrecht.

door naast het maximaal toelaatbare geluidniveau in dB(A) tevens eisen te stellen aan maximale toelaatbare geluidniveau in dB(C). Afhankelijk van het type evenement zou een 'standaard' verschil tussen het dB(A)- en dB(C)-niveau kunnen worden gehanteerd/opgelegd (zie tevens tabel 2.3).

Voor de jongere doelgroepen zijn door het RIVM in een eerder uitgebracht advies de volgende geluidniveaus geadviseerd (citaat):

- t/m 13 jaar: maximaal 91 dB(A);
- 14 en 15 jaar maximaal 96 dB(A);
- 16 en 17 jaar maximaal 100 dB(A).

In het derde convenant zijn voornoemde waarden overgenomen en is nog het volgende toegevoegd (citaat):

Vanaf het volgende geluidsniveau is het stimuleren van het dragen van adequate gehoorbescherming nodig:

- Kinderen en jongeren in de leeftijd tot 18 jaar: 88 dB(A) gemeten over 15 minuten
- Meerderjarigen vanaf 18 jaar en ouder: 92,5 dB(A) gemeten over 15 minuten

Bij evenementen waarbij tevens jongeren en/of ouders met kinderen te verwachten zijn, zou door de gemeente sturing kunnen worden gegeven aan beperking van de optredende geluidniveaus op het publieksvlak. Bij evenementen die specifiek op kinderen of jongeren gericht zijn zouden wel regels kunnen worden opgelegd waarin de optredende geluidniveaus worden beperkt.

Het beperken van de geluidniveaus ter hoogte van het publiek ter voorkoming van gehoorschade heeft overigens tevens tot gevolg dat de geluidniveaus in de omgeving worden beperkt⁸.

2.13 Gebruik/verplichting gehoorbeschermingsmiddelen

Belangrijke instrumenten ter voorkoming van gehoorschade zijn in de praktijk het geven van informatie aan de bezoekers over de schadelijkheid van hoge geluidniveaus en het ter beschikking stellen, of wellicht verplichten, van het gebruik van geluidbeschermingsmiddelen (oordopjes). Afhankelijk van het type evenement (mate van muziekgeluidproductie) kan in het beleid hiervoor instructies worden gegeven worden. Tevens kan verplicht worden verwijzingen naar informatie over gehoorbescherming en de noodzaak ervan kenbaar te maken op het evenement (bijvoorbeeld de 'i love my ears' campagne).

⁸ Hierbij dient wel opgelet te worden dat de beperking van geluidniveaus niet gepaard gaat met het dan toepassen van minder geluidgerichte geluidsystemen. Anders zouden de geluidniveaus bij het publiek wel lager kunnen zijn, echter zijn de geluidniveaus in de omgeving mogelijk juist hoger.

Ten aanzien van de risico's op gehoorschade van bezoekers van evenementen zegt bijvoorbeeld het event safety institute⁹ onder andere het volgende (citaat): *'Het beschermen van het gehoor (en dus de gezondheid) van evenementenbezoekers is overigens niet alleen op basis van de evenementenvergunning een verantwoordelijkheid voor de organisator van het evenement. Op grond van het juridische principe van 'goed huisvaderschap' (burgerlijk wetboek) moet ook de organisator van een evenement alles doen wat redelijkerwijs van hem verwacht mag worden om voorzienbare schade te voorkomen. Hierbij hoort het inzichtelijk maken van de voorzienbare risico's en het nemen van maatregelen in het kader van risicomitigatie: een risico wegnemen of vermijden, een risico verminderen, een risico overdragen of een risico accepteren. Doet de organisator niet wat van hem mag worden verwacht, dan kan hij aansprakelijk worden gesteld voor schade.'*

Gebruik van gehoorbescherming wordt door de WHO aangeraden indien geluidniveaus optreden van 100 dB(A) (of meer). Bij veel evenementen wordt het steeds meer regel dat gehoorbeschermende middelen (dopjes) ter beschikking worden gesteld. Dit kan gratis of tegen een (kleine) vergoeding.

Het verplicht stellen van het gebruik van gehoordopjes is voor zover ons bekend in de praktijk nog niet voorgekomen. Het is echter niet ondenkbaar om een verplichting of aansporingsinstructie op te nemen, zeker voor kinderen/jongeren. Ook in het Derde Convenant (zie paragraaf 2.12) is opgenomen dat in ieder geval informatie wordt verschaft over het belang van gehoorbeschermingsmiddelen en dat bezoekers van aangesloten leden adequate gehoorbeschermingsmiddelen kunnen verkrijgen. Er wordt niet duidelijk vermeld dat de afspraak is dat die gehoorbeschermingsmiddelen op het evenement aanwezig dienen te zijn.

9 Het Event safety institute is een bedrijf dat adviseert in de waarborging van veiligheid van mensen in drukke gebieden. Het betreft geen onafhankelijke overheidsinstelling.

3 Huidig geluidprotocol evenementen

3.1 Vigerend protocol

Het huidige geluidprotocol voor evenementen voor de gemeente Utrecht is opgenomen in de "Beleidsregel Geluidsnormen bij buitenevenementen" (b en w.-besluit van 10 maart 2009). De volledige beleidsregel is integraal opgenomen in bijlage 1. In deze beleidsregel wordt de duur dat een evenement aaneengesloten mag plaatsvinden geregeld in artikel 2.

Artikel 2 Blokuren en dagen

- 1. De tijden waarin versterkte muziek ten gehore mag worden gebracht tijdens een evenement, wordt aangegeven in drie zogenoemde blokken: van 11.00 uur tot 17.00 uur, van 17.00 uur tot 23.00 uur en van 23.00 uur tot 01.00 uur.*
- 2. Per evenement mag gedurende maximaal twee aaneengesloten blokken versterkte muziek ten gehore worden gebracht.*
- 3. Op dagen voorafgaand aan een werkdag wordt niet langer dan tot 23.00 uur een vergunning verstrekt voor het ten gehore brengen van versterkte muziek tijdens een evenement. Op vrijdag en zaterdag tot 01.00 uur.*

In artikel 3 van deze beleidsregel zijn de maximaal toelaatbare geluidsniveaus voor de verschillende gebieden gegeven.

Artikel 3 Geluidsniveaus en gebieden

- 1. Bij een buitenevenement buiten de bebouwde kom mag door versterkte muziek maximaal een geluidsniveau van 80 dB(A) en 95 dB(C) geproduceerd worden. Dit niveau wordt gemeten op loodrecht 200 meter afstand van de geluidsbron, waarbij de L(eq) gedurende twee minuten wordt aangehouden.*
- 2. Bij een buitenevenement binnen de bebouwde kom mag door versterkte muziek maximaal een geluidsniveau van 80 dB(A) en 95 dB(C) geproduceerd worden. Dit niveau wordt gemeten aan de dichtstbijzijnde gevel van een woning, en in parken op loodrecht 100 meter afstand, waarbij de L(eq) gedurende twee minuten wordt aangehouden.*
- 3. Voor beeldbepalende evenementen, vooraf te bepalen en op te nemen op de Evenementenkalender die jaarlijks wordt vastgesteld, geldt een maximum geluidsniveau van 90 dB(A) en 105 dB(C), waarbij de L(eq) gedurende twee minuten wordt aangehouden. Per jaar worden maximaal twee evenementen vergund binnen het singelgebied, en twee buiten het singelgebied.*

Voorts is er nog een artikel 4 van deze beleidsregel van belang die weigering van aanvragen van evenementenvergunningen regelt.

Artikel 4 Gevoelige locaties

Aanvragen voor een evenementenvergunning met versterkte muziek in de nabijheid van zeer gevoelige locaties, waaronder verstaan worden ziekenhuizen, begraafplaatsen, aula's, kerken tijdens diensten en scholen tijdens lessen, worden geweigerd.

3.2 Beoordeling vigerend protocol

In deze paragraaf zal de vigerende beleidsregel zoals is opgenomen in paragraaf 3.1 worden beoordeeld vanuit het oogpunt van akoestisch hinderbeleving. Eventuele praktische, organisatorische of juridische problemen zijn hierbij vooralsnog buiten beschouwing gelaten.

Ten aanzien van de vigerende beleidsregel kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- De beleidsregel legt geen beperkingen op aan het aantal evenementen dat op een locatie mag plaatsvinden. Uitsluitend het aantal beeldbepalende evenementen dat per jaar mag plaatsvinden is gelimiteerd.
- Er vindt geen verplichting tot informatieverzorging aan de (woon)omgeving plaats (zie ook paragraaf 2.4).
- De duur van de evenementen is conform het beleid wel beperkt door toestaan van maximaal twee aaneengesloten blokken. De duur van de eerste twee blokken (van 11.00 tot 23.00 uur; 12 uur lang) is een zeer lange periode voor een hoge geluidbelasting. Zeker bij een geluidbelasting van maximaal 80 dB(A)/95 dB(C) of bij een beeldbepalend evenement zelfs 90 dB(A)/105 dB(C) dient deze periode als zeer lang te worden beoordeeld.
- Doordat het aantal evenementen niet beperkt is in het huidige beleid is er ook geen aandacht voor relaxatie voor de omgeving. Dit kan in het evenementenseizoen leiden tot een "overbelasting" van de omgeving.
- In het huidige beleid is geen aandacht voor het aspect monitoring. Met name bij de meest luidruchtige evenementen is er vanuit hinderbeleving een grote behoefte om aan te tonen dat voldaan wordt aan de geluidgrenswaarden.
- In het huidige beleid zijn de locaties waar de geluidgrenswaarden gelden afhankelijk gesteld van het gebied (binnen of buiten bebouwde kom). De meeste evenementenlocaties binnen Utrecht zijn gelegen binnen de bebouwde kom. Voor deze evenementen geldt de geluidgrenswaarde ter hoogte van woningen of in parken op een afstand van 100 m. Het stellen van een afwijkend voorschrift voor situaties buiten de bebouwde kom lijkt overbodig, daar dit een ongelijke bescherming voor omwonenden binnen en buiten de bebouwde kom zou kunnen betekenen. Tevens kan in situaties buiten de bebouwde kom wel sprake zijn van woningen binnen een afstand van 100 m vanaf het podium. Dit zou betekenen dat voor deze situaties een hogere geluidbelasting ter hoogte van deze woningen wordt toegestaan. Dit lijkt ongewenst.
- Een maximaal toelaatbaar geluidniveau van 80 dB(A) en 95 dB(C) ter hoogte van woningen is een geluidbelasting die hoger is dan conform de Nota Evenementen met een luidruchtig karakter wordt bepleit. Uitgaande van een min of meer standaard geluidisolatie van een woning van 20 à 25 dB(A) zouden er geluidniveaus in de woning

van 55 à 60 dB(A) kunnen optreden. Dergelijke geluidniveaus zouden conform voornoemde Nota kunnen leiden tot ondulbare hinder. Indien op basis van een zorgvuldige belangenafweging dergelijke geluidniveaus worden toegestaan zouden tenminste aan overige voorwaarden die hinderbeleving kunnen reduceren moeten worden voldaan. Hierbij dient onder andere gedacht te worden aan:

- beperking van het aantal evenementen dat per jaar mag plaatsvinden;
- voldoende relaxatie tijd tussen evenementen;
- goede informatie verschaffing;
- geluidmonitoring.
- Voor de beeldbepalende evenementen in het vigerende beleid geldt dat er een beperking van het aantal evenementen per gebied per jaar plaatsvindt. Door de beeldbepalende evenementen vooraf te bepalen en op te nemen in de jaarlijkse Evenementenkalender vindt er naast beperking van het aantal ook de mogelijk plaats om zorg te dragen voor voldoende relaxatie tijd tussen deze evenementen. Ook kan er tijdig informatie worden gegeven aan de (woon)omgeving wanneer deze evenementen zullen gaan plaatsvinden.
- De geluidgrenswaarden voor beeldbepalende evenementen van 90 dB(A) en 105 dB(C) zijn als zeer hoog te kenmerken en aanzienlijk veel hoger dan Nota Evenementen met een luidruchtig karakter wordt bepleit. Een dergelijk maximaal toelaatbaar geluidniveau op de gevels van woningen (overigens is in artikel 3.3 van het huidige protocol niet eenduidig de beoordelingspositie geregeld) kan leiden tot binnenniveau van 65 à 70 dB(A). Bij dergelijke geluidniveaus dient met forse stemverheffing te worden gecommuniceerd binnen een woning. Voor deze evenementen geldt nog in sterkere mate dan voor de "normale" evenementen met een grenswaarde van 80 dB(A) en 95 dB(C) dat er in ruime mate aandacht moet zijn voor alle overige aspecten die van invloed kunnen zijn bij de hinderbeleving (goede informatie voorziening, draagvlak creëren, monitoring, en dergelijke).

Het huidige protocol dient op voornoemde punten te worden aangepast of aangevuld. Aangezien de toelaatbaarheid van evenementen gebiedsafhankelijk is, wordt voorgesteld in het nieuwe beleid/protocol naast algemene regels die altijd van toepassing zijn te verwijzen naar locatieprofielen. In de locatieprofielen is per evenementenlocatie opgenomen welke regels omtrent muziekpresentatie van toepassing zijn.

3.3 Beoordeling concept-locatieprofielen

Door gemeente Utrecht zijn in 2020 diverse concept-locatieprofielen opgesteld (maar nooit formeel vastgesteld) waarvan voor zes locaties een pilot is gedraaid. Dit betreft de locaties Domplein, Griftpark, Stadhuisplein, Park Lepelenburg, Maliebaan/Balieblad en het Wilhelminapark. In de locatieprofielen is een overzicht gegeven van het maximaal aantal evenementsdagen per jaar met bijbehorende aantallen bezoekers.

Voor evenementen tot 2.500 bezoekers wordt over het algemeen geen maximum of maximaal 18 dagen gesteld. Voor ten hoogste zes evenementsdagen per jaar mag de geluidbelasting tussen 70 en 75/80 dB(A) bedragen. Hetgeen zou inhouden dat voor de

overige evenementen tot 70 dB(A) is toegestaan. Dit betreft alsnog een significante belasting voor omwonenden.

Het beperken van het aantal evenementen is thans ingedeeld op basis van aantallen bezoekers en in toegestaan optredend geluidniveau. Voor deze locaties zou aanvullend nog gedacht kunnen worden aan het toestaan van muziekpresentaties met een staffel in optredende geluidbelasting. In het voorstel voor het nieuwe geluidprotocol wordt hier nader op ingegaan (zie hoofdstuk 4).

De locaties die door de gemeente Utrecht zijn aangeduid en de mogelijkheden die worden geboden lijken een goede insteek voor organisatoren, maar ook voor omwonenden om snel inzicht te verkrijgen in welke geluidniveaus mogelijk zijn op de betreffende locatie. Wel zouden de volgende aspecten als aanvulling op het locatieprofiel nog kunnen worden overwogen (indien mogelijk en zinvol):

- voorschrift voor podiumlocaties met bijbehorende toelaatbare geluidemissies. Hierbij lijkt een keuze voor Front of House (FOH) eenduidiger. Middels een aantal scenario-berekeningen kan het bijbehorende geluidniveau bij woningen worden afgeleid. Een geluidniveau bij FOH is voor organisatoren¹⁰ in de invulling en opstelling van het podium eenvoudiger uit te voeren dan grenswaarden bij omliggende woningen waarvoor tevens nog een geluidoverdrachtberekening noodzakelijk is. Ook de VEU is hierbij van mening dat monitoring bij FOH voldoende zou moeten zijn. In beginsel betekent dit wel dat de geluidoverdracht vanaf FOH tot woningen bekend dient te zijn. Bij kleinere evenementen kan dit worden ingeschat, echter bij grotere evenementen met complexere geluiduitstraling zal middels een akoestisch onderzoek de geluidoverdracht en daarmee het verschil tussen de geluidniveaus bij FOH en de woningen dienen te worden bepaald;
- monitoringsverplichtingen, afhankelijk van het optredende geluidniveaus;
- toegestaan muziekgeluidsspectrum of geluidniveau in zowel dB(A) als dB(C);
- benodigde relaxatietijd (mede verwijzing naar de evenementenkalender) afhankelijk van het type evenement en optredende geluidniveaus;
- verwijzing naar BBT-technieken ten aanzien van de gebruikte geluidapparatuur (bij grotere evenementen/podia). Dit zou tevens in algemeen beleid kunnen worden opgenomen, echter voor kleinere evenementenlocaties kunnen dan mogelijk te zware eisen worden opgelegd. Derhalve lijkt opname in een locatieprofiel geschikter.
- meer differentiatie in de totale geluidemissie en tot welke geluidniveaus op de gevel dat leidt. Mogelijk tevens afhankelijk van de locatie van het podium of gebruik van gerichte geluidsystemen.

3.4 Nieuwe beleid onder de Omgevingswet

In de Omgevingswet zijn geen specifieke eisen opgenomen ten aanzien van de maximaal toegestane geluidniveaus vanwege evenementen of het aantal malen dat evenementen kunnen worden georganiseerd. Wel spoort de Omgevingswet lokale gemeenten aan om gebiedsgericht geluidbeleid te ontwikkelen. Voor het aspect gezondheid binnen de Omgevingswet wordt qua geluid voor de beoordeling van activiteiten de aanvaardbaarheid

¹⁰ Indien tijdens het evenement de geregistreerde geluidniveaus bij FOH inzichtelijk zijn voor bevoegd gezag kan dit tevens een goede locatie voor monitoring door afdeling handhaving betreffen.

op jaargemiddelde basis beschouwd. Evenementen zijn kortdurend waarvoor thans geen kwantitatieve hinderbeschouwing voorhanden is. Er is derhalve ook vanuit de Omgevingswet geen directe relatie te leggen tussen de optredende geluinniveaus vanwege evenementen en de ondervonden hinder en daarmee toelaatbaarheid van evenementen.

Een combinatie van een initieel algemeen beleid en de opgestelde locatieprofielen door de Gemeente Utrecht zou goed aansluiten bij het gedachtegoed van de Omgevingswet.

Het nieuwe evenementenbeleid kan in het Omgevingsplan worden opgenomen. De regels met betrekking tot geluid en hinder (de fysieke leefomgeving) worden dan onderdeel van het Omgevingsplan.

Binnen de Omgevingswet is participatie met betrokkenen/belanghebbenden bij ontwikkelingen en/of nieuwe activiteiten een belangrijk aspect. In welke vorm en of participatie met de omgeving wordt uitgevoerd is onder de Omgevingswet vormvrij echter dient wel te worden onderbouwd. De onderbouwing kan voor evenementen in Utrecht mogelijk liggen in het proces dat ten behoeve van het opstellen van het nieuwe geluidprotocol en de locatieprofielen is doorlopen. Per evenementenvergunning zal daarin wel naar het beleid en het betreffende locatieprofiel moeten worden verwezen.

Zowel het nieuwe evenementenbeleid als de wijze van participatie zal in het Omgevingsplan dienen te worden opgenomen.

3.5 Proportionaliteit monitoringsverplichtingen

Voor (grote) evenementen met een hoge geluidbelasting op woningen of waarbij een zeer groot aantal woningen wordt belast is een monitoringsverplichting niet ongevoel en heden ten dagen stand der techniek. De wijze van monitoring kan echter divers zijn. Bij evenementen met meerdere podia en woningen op relatief grote afstand wordt veelal voorgesteld bij elk podium continue geluidmonitoring uit te voeren aangevuld met een aantal monitoringspunten ter hoogte van de meest relevante woningen.

In Utrecht zijn de meeste evenementenlocaties echter relatief klein en zijn woningen op korte afstand gelegen. De evenementen kennen doorgaans maar één relevant/dominant podium en zelfs bij relatief kleine evenementen treden geluidbelastingen op van meer dan 70 dB(A)¹¹.

Het verplichten van uitgebreide continue monitoring voor de kleine evenementen legt daarbij een significante last op ten aanzien van benodigd personeel en middelen. Voor de kleinere evenementen met lagere geluidbelastingen zou gekozen kunnen worden voor periodieke monitoringsronden, bijvoorbeeld éénmaal per uur of bij wisseling van act/artiest.

11 Dit is geconcludeerd op basis van het gesprek met VEU.

Voor evenementen waarbij hogere geluidbelastingen optreden is de waarborging van het voldoen aan grenswaarden richting omwonenden belangrijker en wordt voorgesteld wel continue geluidmonitoring toe te passen. In hoofdstuk 4 wordt hiervoor een voorstel gedaan.

Gemeente Utrecht beschikt over eigen systemen waarmee geluidmonitoring kan worden uitgevoerd. Overwogen kan worden om het aantal systemen uit te breiden en bij specifieke evenementen ter beschikking te stellen aan organisatoren om geluidmonitoring uit te voeren. Eventueel zou (tevens) een vast netwerk op kritische evenementenlocaties kunnen worden geïnstalleerd, waarbij zowel de organisatoren als bevoegd gezag inzicht hebben in de optredende geluidniveaus.

3.6 Resultaten overleg VTH: Procedure vergunningverlening

Beoordeling inpasbaarheid evenementen

Binnen de gemeente Utrecht is geen eenduidige en/of vaste strategie voor vergunningverlening of handhaving van evenementen. De evenementenkalender is voor afdeling vergunningen (VTH) in het kader van evenementenvergunningen de eerste toets voor de beoordeling van ingekomen aanvragen. In principe geldt daarbij dat een aanvraag om een groot muziekevenement buiten de kalender standaard wordt geweigerd. Maatwerk ten aanzien van inpassing of ruilen met andere evenementen of vrije 'slots' is wel mogelijk na overleg met VTH. Dit kan betekenen dat een aanvraag wordt geweigerd als in de omgeving een soortgelijk evenement gelijktijdig of op zeer korte termijn vóór of na het evenement waar een aanvraag voor is ingediend plaatsvindt.

De inpasbaarheid van een evenement op de aangevraagde locatie en tijden wordt beoordeeld op basis van APV, ervaring en expert judgement van VTH. Hierbij wordt per evenement een afweging gemaakt waarbij het aspect geluid één van de beoordelingscriteria betreft. Een strategie/protocol voor evenementenvergunningverlening is wel in de maak. Voor grote evenementen of evenementen waarvoor tevens een afwijking van het bestemmingsplan noodzakelijk is wordt (vaak) een akoestisch onderzoek gevraagd.

Voor die evenementen waarvoor geen akoestisch onderzoek wordt gevraagd worden de geluidgrenswaarden opgelegd zoals deze zijn opgenomen in het huidige geluidprotocol. Indien op grond van expertise van VTH (in samenwerking met de geluidspecialisten van gemeente Utrecht) de hoogste toegestane geluidgrenswaarde/geluidbelasting uit het beleid niet passend is voor een locatie/evenement wordt een lagere geluidgrenswaarde opgelegd. Indien het ten gehore brengen van muziek niet de hoofdactiviteit van het evenement betreft worden vaak standaard lagere geluidgrenswaarden vergund. Het voldoen aan de geluidgrenswaarden is de verantwoordelijkheid van de organisator. Een inhoudelijke toets door VTH is daarbij niet aan de orde, ofwel door VTH vindt geen uitgebreide beschouwing plaats en wordt geen bewijs van organisatoren geëist waaruit blijkt dat met de aangevraagde muziekgeluidemissie, podiumopstelling en gebruikte geluidapparatuur voldaan kan worden aan de geluidgrenswaarden.

Technische eisen geluidemissie

Ten aanzien van de opstelling en instelling van het gebruikte luidsprekersysteem worden door VTH vanuit de vergunningverlening geen eisen gesteld of beperkingen opgelegd. Uitsluitend bij evenementen waar mogelijke extreme geluidpieken kunnen optreden worden technische beperkingen opgelegd, gedacht kan hierbij worden aan het verbieden van het gebruik van sirenes en hoorns bij kermissen en het beperken van de geluidemissie van 'stadionspeakers' bij sportevenementen (bijv. hardloopwedstrijden).

Tijdsblokken en tijdsduur

Ten aanzien van de vergunbaarheid van tijdsduur en start- en eindtijden worden de tijdsblokken uit het beleid standaard gehanteerd. VTH geeft aan dat uit ervaring blijkt dat voor veel locaties een eindtijd van 23.00 uur zeker op een zondag laat is en wellicht in nieuw beleid nader dient te worden overwogen en beperkt¹².

Behandeling van meldingen/klachten

Meldingen van klachten komen in eerste instantie bij de piket-dienst binnen en worden vaak, indien in het weekend gemeld, pas na het weekend behandeld. Uitzonderingen daarop zijn zogenaamde regie-evenementen, zijnde grote luidruchtige evenementen waar de gemeente zelf ook geluidmonitoring uitvoert in het kader van handhaving. Voor welke evenementen de gemeente standaard wel of niet monitort is thans niet vastgelegd. Ook hier zou conform VTH een duidelijk protocol voor moeten komen.

3.7 Resultaten overleg Vereniging Evenementen Utrecht

In het kader van dit onderzoek is overleg gevoerd met de Vereniging Evenementen Utrecht (VEU) over diverse aspecten met betrekking tot het geluid vanwege evenementen. In deze paragraaf wordt ten aanzien van de behandelde aspecten kort de visie van VEU uiteengezet.

Toelaatbare geluidniveaus

De meeste evenementenlocaties binnen de stad Utrecht zijn relatief klein en woningen zijn op korte afstand gelegen. Ook buiten de stad is sprake van relatief kleine locaties. Dit betekent dat bij het organiseren van evenementen met een relevante muziekgeluidpresentatie als snel hoge geluidniveaus bij woningen optreden. In veel gevallen blijkt dat grote inspanning moet worden gedaan teneinde te kunnen voldoen aan de huidige (beperkt toegestane) geluidgrenswaarde van 80 dB(A). Veel van de gewenste muziekpresentaties behorende bij een specifiek type evenement kunnen vanwege voornoemde geluidgrenswaarde en beperking in aantallen malen dat die waarde geldt niet worden georganiseerd op de gewenste locaties of kunnen in het geheel niet worden georganiseerd daar geen locaties met voldoende afstand tot woningen beschikbaar zijn. Dit geldt te meer voor evenementen waarbij muziekpresentatie de hoofdactiviteit betreft. Voor locaties waar strengere geluidgrenswaarden van toepassing zijn, bijvoorbeeld 70 dB(A), kan een cultureel evenement zoals een foodtruck festival met ondersteunende muziek niet worden georganiseerd (afhankelijk van de locatie). Dit is thans een serieuze beperking en

¹² Vooralsnog lijkt dit uitsluitend het evenement 'Verknijpt' te betreffen. Conform de VEU zijn met een eindtijd van 23.00 uur in het verleden weinig problemen geweest.

schiet te kort in het gewenste aanbod in muziekevenementen. Uitbreiding van het aantal evenementen met hogere geluidgrenswaarden dan 70 dB(A) is benodigd om het culturele aanbod op peil te houden en een inperking van de huidige toegestane 80 dB(A) is zeer ongewenst.

Beperking in aantal evenementen

De VEU is het over het algemeen eens om een begrenzing te stellen aan het aantal malen dat een evenement plaats mag vinden op een specifieke locatie. De locatieprofielen en de Evenementenkalender Utrecht kunnen hierin een belangrijke rol spelen, echter belangrijk hierin is dat de mogelijkheid van maatwerk daarbij gewaarborgd blijft.

Het voorstel van VEU is hierbij in de afweging per locatie te starten met het toestaan van standaard 12 evenementen per jaar en dit maximale aantal eventueel bij te stellen op basis van (onder andere) ervaringsgegevens van reeds georganiseerde evenementen en hinderbeleving.

Sommige evenementen zijn groots in omvang qua aantallen bezoekers, echter de optredende muziekgeluidniveaus bij omliggende woningen zijn relatief laag. Een dergelijk evenement zou dan geen beperking moeten hebben op het toelaatbare aantal evenementen waarbij hogere geluidniveaus optreden.

Daarnaast worden ook evenementen georganiseerd waarbij slechts gedurende een korte periode muziekgeluid wordt gepresenteerd met relatief hoge geluidbelastingen bij woningen, zoals de Skateparade of één uur pianospel bij de Domtoren. Voor dergelijke evenementen zou een vorm van afwijking van de maximaal toegestane geluidbelasting mogelijk moeten zijn. In het nieuwe beleid moet duidelijkheid komen in welke mate geluidniveaus toelaatbaar zijn voor welk aantal malen per jaar. Om ruimte te bieden aan creatieve projecten is het noodzakelijk om uitzonderingen toe te staan, na afweging door B&W (of VTH).

Akoestisch onderzoek voor evenementen

Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek voorafgaande aan een evenement om aan te tonen dat voldaan kan worden aan geluidgrenswaarden, is voor veel evenementen een onevenredige zware financiële last. Het uitgangspunt is de geluidgrenswaarden die gelden voor de locatie. Op basis daarvan zal de organisator besluiten welke apparatuur, podiumopstelling en instelling zal worden aangehouden. Als de organisator verwacht dat de geluidgrenswaarde niet kan worden gehaald en ontheffing niet mogelijk is, zal het evenement niet (op die locatie) worden georganiseerd. Deze afweging dient te liggen bij de organisatoren en niet bij bevoegd gezag op basis van een theoretisch prognose onderzoek.

Tijden van evenementen/muziekpresentatie

In het huidige beleid worden twee blokken aan muziekpresentatie bij evenementen toegestaan. In veel gevallen biedt dit voldoende tijd en duidelijkheid voor de organisatie van evenementen, echter in sommige situaties niet. In het nieuwe beleid dient meer vrijheid te worden ingebouwd, zodat evenementen ook voor 17.00 uur kunnen starten als de eindtijd 01.00 uur bedraagt. Afhankelijk van het aanbod van evenementen op een locatie

zou een ruimer tijdsblok, staffel of opdeling in evenementen/geluidsdagen kunnen worden gehanteerd.

Relaxatietijden

Het aanhouden van een rustperiode tussen luidruchtige evenementen lijkt een logische keuze teneinde het draagvlak voor evenementen te vergroten c.q. behouden. Hierin dient in het nieuwe beleid dan wel duidelijk onderscheidt te worden gemaakt in evenementen met relevante geluidbelastingen en evenementen met een beperkte of geen muziekpresentatie. Voor deze laatstgenoemde categorie zouden geen of kortere relaxatietijden moeten gelden, denk daarbij aan bijvoorbeeld de kerstmarkt, de lentemarkt, Kids Kermis, Utrechtse Skate parade, Las Nueve en dergelijke.

Opgelegde eisen aan geluidsystemen

De basis voor de beoordeling en beheersing van optredende geluidniveaus betreffen de geluidgrenswaarde die voor het evenement gelden. De wijze waarop het muziekgeluid wordt gepresenteerd en welke apparatuur c.q. instellingen daarvoor worden gebruikt, is de verantwoordelijkheid van de organisator. Door eisen te stellen aan te gebruiken apparatuur en/of instelling van de apparatuur is sprake van marktverstoring en wordt geen vrijheid geboden in de toepassing van nieuwe technieken/apparatuur. Bij veel evenementen wordt in de praktijk gebruik gemaakt van Line-arrays en cardiode subs, echter verplichting ervan is niet aan bevoegd gezag. Een eis als affilteren onder 40 Hz kan bijvoorbeeld voor specifieke evenementen een significante beperking in beleving door het publiek betekenen en is derhalve ongewenst. In uitzonderlijke gevallen kunnen uiteraard in een evenementenvergunning wel eisen worden gesteld aan de gebruikte apparatuur, zeker in situaties die zeer lastig zijn en waar middels prognose onderzoek is aangetoond dat uitsluitend met specifieke apparatuur muziekpresentatie binnen de van toepassing zijnde geluidgrenswaarde mogelijk is.

Eisen aan monitoring

Monitoring van optredende geluidniveaus bij evenementen wordt in veel situaties reeds gedaan. Het verplicht stellen van monitoring voor alle evenementen betekent zeker voor kleinere evenementen een aanzienlijke investeringsverplichting financieel en in mankracht. Voorstel is om uitsluitend voor risico-evenementen of evenementen waarbij hoge geluidniveaus optreden monitoring te verplichten. Hierbij is het belangrijk om eenduidig vast te leggen:

- welke type meters dienen te worden toegepast;
- welke type monitoring is toelaatbaar/verplicht (continu of periodiek);
- welke beoordelingsgrootheden dienen te worden gemeten/beoordeeld.

Bij veel middelgrote en grote evenementen wordt in het kader van het Derde Convenant reeds gemeten bij Front of house (FOH) en worden 15-minuten equivalente geluidniveaus geregistreerd. Op basis van een inschatting van het verschil tussen die gemeten waarden en de optredende geluidniveaus bij woningen met een andere beoordelingstijd (bijvoorbeeld 2- of 3-minuten equivalente geluidniveaus) kan eveneens monitoring plaatsvinden.

Eventueel kan worden aangevuld met een geluidmeting bij de meest bepalende woning bij wisseling van act/artiest.

Belangrijk is de rolverdeling te waarborgen. De gemeente heeft een eigen meetsysteem waarmee, in overleg met de organisatoren, bij relevante evenementen monitoring zou kunnen worden uitgevoerd. Belangrijk hierbij is dat monitoringsdata dan inzichtelijk wordt gemaakt voor organisatoren én bevoegd gezag. Eventuele rapportages achteraf kunnen publiekelijk bekend worden gemaakt.

In navolgend commentaar is door VEU aangegeven dat voor kleinere evenementen gebruik van handmeters mogelijk dient te blijven. Bij grotere evenementen zou niet een minimaal aantal meetposities verplicht dienen te worden gesteld, echter dient per situatie/locatie te worden beoordeeld welke woningen bepalend zijn en welke daarmee in aanmerking komen voor monitoring. Monitoring bij de podia is mogelijk, echter bij grote evenementen waar gebruik wordt gemaakt van delay stacks is in principe niet sprake van één akoestische bronpositie en zou mogelijk een andere positie dan FOH gekozen dienen te worden.

Preventie gehoorschade

De VEU is niet aangesloten bij het Derde Convenant, maar is echter wel voorstander van het convenant. Veel leden van de VEU zijn ook bij de VVEM lid en die vereniging is wel convenantspartner. Dit betekent dat voor de partners het maximale geluidniveau op het publieksvlak van 103 dB(A) wordt gewaarborgd, alhoewel dit gezien de beperkte afmetingen van evenementenlocaties en van toepassing zijnde geluidgrenswaarden niet gehaald wordt. Bij evenementen welke specifiek voor jongeren worden georganiseerd worden ook de lagere geluidniveaus op publieksvlak uit het Convenant aangehouden, zoals bijvoorbeeld bij het Sinterklaasfeest.

Bij luidruchtige evenementen kunnen ook jongeren aanwezig zijn, echter op die (beperkte) aanwezigheid kan niet worden gestuurd en bestaat die wens ook niet.

Teneinde gehoorschade te voorkomen is informatievervalsing over dit onderwerp belangrijk en kan gebruik worden gemaakt van gehoorbeschermende middelen (oordopjes). Volgens VEU is het een gemeentelijke en organisatoren taak om bezoekers aan te moedigen gehoordopjes te dragen bij luidruchtige evenementen. Het ter beschikking stellen van dergelijke dopjes is aan de organisatoren. Het verplichten van het voorzien van informatie en/of oordopjes levert voor veel evenementen een extra zware last zowel financieel als in mankracht en ruimtegebruik. Dit zou aldus niet verplicht moeten worden gesteld. Indien eventueel het ter beschikking stellen van oordopjes verplicht wordt, dient eerst te worden bekeken voor welk type evenement die zou gelden.

Communicatie evenementen

Door de gemeente wordt een reserveringskalender gehanteerd waarmee omwonenden inzicht krijgen in de geplande evenementen in hun buurt. Dit is vooralsnog een statisch document waarbij echter wijzigingen mogelijk dienen te zijn. Een dynamisch systeem met daarin automatische kennisgeving richting omgeving zou handiger zijn. Omwonenden

kunnen zich daarbij inschrijven op voor hun relevante informatie zodat zij automatisch en tijdig geïnformeerd worden over (wijzigingen in) evenementen.

Eventueel zou per buurt een gezamenlijk e-mail adres kunnen worden opgesteld (bijvoorbeeld wilhelminaparkevenementen@utrecht.nl) waarvoor omwonenden zich kunnen inschrijven. Op basis hiervan kunnen omgevingsvergunningen en buurtbrieven automatisch worden verspreid/gedeeld.

3.8 Resultaten overleg met UStG

In het kader van dit onderzoek is overleg gevoerd met de Utrechtse Stichting tegen Geluidoverlast (UStG) over diverse aspecten met betrekking tot het geluid vanwege evenementen. In deze paragraaf wordt ten aanzien van de behandelde aspecten kort de visie van de UStG uiteengezet.

Bronnen van hinder

UStG geeft aan dat vanwege evenementen naast de muziekpresentatie op de dag(en) van het evenement tevens veel hinder ontstaat door onder de volgende aspecten

- het geluid van op- en afbouwen in vroege of late uurtjes ook op zondag:
De gemeente stelt soms eisen dat na een evenement direct dient te worden afgebroken (soms ook in verband met de voorbereidingen voor een volgend evenement). Bij een evenement die zaterdagavond eindigt betekent dit dat veel vuilwagens en afbouwwerkzaamheden hoge geluidniveaus produceren en daarmee de zondagsrust verstoren.
- openbare orde: Bij veel evenementen ontstaat veel vuil op straat en worden bossages, bankjes, grassdelen etc. beschadigd.
- bereikbaarheid: Tijdens sommige evenementen (zoals op het Domplein en Stadhuisplein) zijn de evenemententerreinen geheel afgesloten. Bewoners binnen het evenemententerrein wonen kunnen van buitenaf niet meer hun huis bereiken.

Geluidniveaus en hinder

Het gemeentelijk geluidbeleid stelt als maximale toegestane geluidbelasting 80 dB(A). Veel locaties hebben te maken met woningen op korte afstand, waardoor binnenniveaus optreden die dermate hoog zijn dat een normaal gesprek niet meer te voeren is. Veel woningen zijn oude soms monumentale woningen waarvoor de geluidwering van de gevels beperkt is. Een grenswaarde van 80 dB(A) is dan hoog, waarbij binnenniveaus zullen optreden die meer dan de grenswaarde van 50 dB(A) uit de Nota Limburg bedragen.

Een beoordeling van de optredende geluidniveaus als dB(C)-waarde is moeilijk. Wel is gebleken dat deze laagfrequente geluiden tot ver in de omgeving rond een evenementenlocatie hoorbaar zijn en dus door omwonenden worden opgemerkt en (mogelijk) tot hinder leiden, zeker als de herkomst niet duidelijk is.

Communicatie en vergunningverlening

Verleende vergunningen worden door de gemeente niet gepubliceerd. Op basis van een ingediende vergunningaanvraag (die wel wordt gepubliceerd) dient de mogelijk te verwachten hinder te worden ingeschat. In deze aanvragen is echter vaak geen detailinformatie van geluidaspecten opgenomen, zodat een beoordeling niet mogelijk is. Ten tijde van vergunningverlening is het evenement vaak aanstaande of zelfs geweest waardoor een gedegen bezwaar tegen het evenement niet meer mogelijk is.

Enige informatie omtrent evenementen is herleidbaar uit de Evenementenkalender echter vergunningverlening voor die evenementen is vaak (te) laat. De gemeente zou op voorhand al een geluidprotocol moeten overleggen aan organisatoren, zodat op basis daarvan het voor omwonenden duidelijk is waar bijvoorbeeld podia worden opgesteld en wat de afspraken voor het evenement zijn (geluideisen, maar ook eisen ten aanzien van politie- en brandweerinzet). Kortom, omwonenden wensen voorafgaande aan het evenement inzicht te hebben in de van toepassing zijnde eisen en plichten van de organisatoren.

Controle en handhaving

Handhaving door de gemeente geschiedt weinig en ook de (noodzakelijke) wijze van handhaving is niet eenduidig. In situaties waar overschrijdingen optreden van de geluidgrenswaarden wordt vaak niet gehandhaafd door de gemeente en wordt tevens door de organisator niet ingegrepen. Dit leidt tot onnodige geluidoverlast.

De gemeente beschikt over meetsystemen die aan de gevel kunnen worden gehangen. UStG stelt voor te onderzoeken of een vast netwerk van meetsystemen kan worden ingezet bij relevante evenementenlocaties. Hiermee kan een juiste monitoring worden gewaarborgd en is ook direct terugkoppeling met de geluidregie ('de man achter de knoppen') mogelijk. Daarnaast kan eventuele handhaving door de gemeente plaatsvinden. De data van die systemen dient dan uitsluitend relevante data te presenteren welke tevens voor omwonenden inzichtelijk is.

Het argument dat een geluidmeter (handmeter) of zelfs een geluidmeetsysteem te duur is, is niet meer van deze tijd. De investering in een dergelijke handmeter of geluidmeetsysteem lijkt door de organisatoren prima gedragen kunnen worden. Gezien het aantal malen dat er onvoldoende wordt gemonitord en/of gehandhaafd stelt UStG voor om continue monitoring verplicht te stellen.

Bij minder luidruchtige evenementen is continue geluidmonitoring minder relevant en zou deze derhalve achterwege kunnen worden gelaten.

Draagvlak evenementen

Het aantal mogelijke evenementen per jaar is niet eenvoudig aan te geven. Het aantal mogelijke evenementen met een maximale geluidbelasting van 80 dB(A) zou moeten worden beperkt tot één per jaar.

Spreiding van evenementen in tijd en plaats is belangrijk, zodat tussen evenementen een moment van rust aanwezig is. De lengte van een dergelijke rustperiode is niet aan te geven, dit is ook afhankelijk van het type evenement (onder andere de optredende geluidsniveaus).

Uitzonderingen zoals Koningsdag zijn bekend, maar omwonenden kunnen daar dan ook rekening mee houden door bijvoorbeeld te besluiten om die dag niet thuis te zijn.

Ook evenementen waar op voorhand mogelijk geen excessieve muziekpresentatie te verwachten is, bijvoorbeeld bij sportevenementen, kunnen in de praktijk toch anders zijn.

De UStG stelt ook voor om in het nieuwe beleid een staffel in toelaatbare geluidsniveaus aan te brengen. Ook dient per categorie van geluidbelasting duidelijk het aantal malen per jaar moeten worden vastgelegd. Hierop moet tevens worden gehandhaafd. Hoe zich dat per evenementenlocatie in Utrecht vertaalt naar concrete waarden wordt graag in overleg bepaald.

De thans gehanteerde tijdsblokken zijn geen onlogisch systeem. Als een evenement tot 's nachts doorgaat dan dient een achtereenvolgende tweede dag later te beginnen. Twee evenementsdagen muziek luidruchtige muziek achter elkaar blijft een zware belasting, zeker als de tweede dag een zondag betreft waarbij muziekpresentatie tot 23.00 uur duurt. Mogelijk zou nog gedacht kunnen worden aan een middelingssysteem waarin geluidsniveaus en tijd als belasting worden berekend en daarin speelruimte met een duidelijke beperking mogelijk is, zoals bij de L_{den} -benadering of een puntensysteem (Nijmeegs-model).

4 Voorstellen voor nieuw geluidprotocol

4.1 Wijze van geluidbeheersing

4.1.1 Te hanteren meet- en rekenmethodiek

Het is voor de hand liggend om voor het bepalen van de geluidniveaus in de (woon)omgeving ten gevolge van evenementen (zowel voor het meten als het berekenen) zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij het Reken en meetvoorschrift uit Bijlage IV van de Aanvullingsregeling geluid (nu de Handleiding meten en rekenen industrielawaai uit 1999). Aangezien deze Handleiding niet specifiek is opgesteld voor evenementengeluid en de hinderbeleving hiervan, wordt volgende afwijkingen ten opzichte van deze Handleiding voorgesteld:

- Bij de vaststelling van een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) conform de Handleiding dient een meteocorrectieterm C_m in rekening gebracht. Deze meteocorrectieterm corrigeert de onder meteoraamcondities (onder andere meewindomstandigheden) vastgestelde geluidniveaus voor een jaargemiddelde geluidoverdracht. Aangezien een evenement slechts een relatief korte periode duurt en er aldus geen rekening behoeft te worden gehouden met eventueel andere weersomstandigheden, wordt voorgesteld geen meteocorrectieterm te gebruiken bij de bepaling van de geluidniveaus.
- Bij de vaststelling van een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) conform de Handleiding dient een bedrijfsduurcorrectieterm C_b in rekening gebracht. Deze bedrijfsduurcorrectieterm C_b corrigeert het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau voor de duur dat een specifieke geluidemissie (in dit geval het evenementengeluid) plaatsvindt gedurende de te beschouwde etmaalperiode (dag-, avond- of nachtperiode). In het geval van evenementengeluid wordt voorgesteld in afwijking met de Handleiding geen bedrijfsduurcorrectie toe te passen bij het bepalen van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau.
- Bij de vaststelling van een langtijdgemiddeld beoordelingsniveau conform de Handleiding dient een toeslag vanwege muziekgeluid van 10 dB(A) (K_3) te worden toegepast indien er sprake is van herkenbaar muziekgeluid op de beoordelingsposities. Deze toeslag wordt gebruikt omdat muziekgeluid zeer herkenbaar is vanwege het tonale en repeterende karakter (ritme) van muziek. Muziek met een relatief laag geluidniveau (lager of gelijk aan het omgevingsgeluid) kan nog duidelijk herkend worden en daardoor sneller als hinderlijk ervaren. In de situatie van evenementengeluid zijn de muziekgeluidniveau aanmerkelijk hoger dan het omgevingsgeluidniveau en is er geen sprake zijn van eventuele maskering door het omgevingsgeluidniveau. Het toepassen van een 10 dB(A)-toeslag dient in een dergelijke situatie dan ook geen doel meer. Voorgesteld wordt om in afwijking met de Handleiding geen toeslag vanwege muziekgeluid (K_3) toe te passen.

In de navolgende paragrafen wordt ingegaan op enkele andere aspecten die van belang zijn bij het opstellen van grenswaarden en het vaststellen van de geluidniveaus.

4.1.2 Locatie

Het doel van het beheersen van het geluid tijdens evenementen is om de hinder voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Deze eventuele hinder wordt ondervonden ter hoogte van de gevels van woningen, maar ook kan er gedacht worden aan andere geluidgevoelige locaties zoals scholen, kerken, begraafplaatsen, zorglocaties (ziekenhuizen) en dergelijke. Kerken en begraafplaatsen zijn conform de Wet geluidhinder weliswaar geen maar het verdient wel aanbeveling deze locaties enige bescherming te geven bij evenementengeluid. Opgemerkt wordt dat deze andere geluidgevoelige locaties uitsluitend geluidgevoelig zijn indien er sprake is van gelijktijdig gebruik. Met andere woorden, een school behoeft in het algemeen in het weekend niet beschouwd te worden als een geluidgevoelige locatie.

Vanuit het oogpunt van het beschermen tegen c.q. beheersen van de geluidhinder ter hoogte van is het logisch om de grenswaarden te laten gelden ter hoogte van deze geluidgevoelige locaties. Hierdoor treedt er geen afhankelijkheid op van geluidoverdracht tussen bron en ontvanger. Dit treedt wel op bij het stellen van grenswaarden bij bijvoorbeeld de Front of House (FOH) of op 100 m afstand van het podium. Deze grenswaarden leiden in iedere situatie weer tot een andere verhouding met de optredende geluidniveaus ter hoogte van de en daarmee met de hinderbeleving.

Geadviseerd wordt dan ook om uitsluitend grenswaarden te hanteren ter hoogte van de geluidgevoelige locaties. Dit biedt voor alle partijen duidelijkheid waar formeel grenswaarden gelden (mede gezien de recente uitspraken over 'Verknijpt' en 'Central Park'). Uiteraard kunnen per situatie deze grenswaarden "vertaald" worden naar afgeleide grenswaarden ter hoogte van het FOH waarmee de geluidtechnicus het geluid naar de woonomgeving beheerst. Zeker in situaties van een groot evenement waarvoor een akoestisch onderzoek is opgesteld kunnen de grenswaarden ter hoogte van de woningen vertaald worden naar grenswaarden ter hoogte van het FOH, ten behoeve van monitoring.

Geadviseerd wordt om voor type IV-evenementen beide geluidgrenswaarden, dus ter plaatse van woningen én ter plaatse van FOH, op te nemen in de evenementenvergunning.

4.1.3 Gevelreflectie

De grenswaarden zijn primair gericht op het beschermen van het akoestisch binnenklimaat. Echter om als organisator niet verantwoordelijk te worden gesteld van de geluidisolatie van de omliggende wordt geadviseerd om geluidgrenswaarden op de gevels te hanteren. Hierbij gaat het echter om uitsluitend het invallende geluid. De optredende reflectie indien op relatief korte afstand van een gevel gemeten is niet van belang voor het binnenniveau. Voorgesteld wordt of naast de gevel van de geluidgevoelige bestemming (echter wel op

gelijke hoogte) te meten zodat er geen gevelreflectie optreedt of te meten op circa 2 m afstand voor de gevel en te corrigeren voor gevelreflectie (– 3 dB).

4.1.4 Beoordelingsduur

Uit het oogpunt van hinderbeleving is er de wens er om de grenswaarden te laten gelden over relatief korte perioden. Reden hiervoor is dat de hinder ook wordt ondervonden door hoge geluidniveaus als deze relatief kort duren. In het kader van handhaving zijn korte beoordelingsperioden ook wenselijk. De kans dat stoorgeluid (relevante geluidniveaus die niet afkomstig zijn van het evenement) de geluidmetingen dan verstoren is bij een korte beoordelingsperiode het kleinst. In de Nota Evenementen met een luidruchtig karakter wordt dan ook een grenswaarde gehanteerd van een equivalent geluidniveau over 1 minuut. De gemeente Utrecht hanteert hierin standaard 2 minuten.

In de praktijk blijkt echter dat het actief beheersen van het geluid door de geluidtechnicus moeilijk uitvoerbaar is met een grenswaarden voor het equivalent geluidniveau over 1 à 2 minuten. Zodra door de dynamiek van de muziek de grenswaarde wordt overschreden duurt het even voordat de geluidtechnicus dit constateert en hij kan ingrijpen. Om binnen één minuut toch nog te kunnen voldoen aan de grenswaarden zal de nog resterende tijd binnen deze minuut de geluidemissie zeer fors moeten reduceren. Dit leidt tot zeer onwenselijke effecten van wisselende geluidniveaus voor zowel het publiek als de omgeving. Met een meetperiode van 3 minuten zijn deze effecten te beperken. Voor grote evenementen waarbij sprake is van meerdere podia kan bij een geconstateerde overschrijding ter plaatse van de woningen meer tijd benodigd zijn om te achterhalen welk podium dominant is c.q. hoofdzakelijk veroorzaker is van de geconstateerde overschrijding. Vervolgens zal tijd benodigd zijn om de geluidemissie van voornoemd podium mogelijk in combinatie met andere podia bij te sturen. In die situaties zijn meetperioden van circa 5 à 10 minuten realistischer. De evenementen binnen Utrecht lijken echter niet dermate groot dat sprake zal zijn van een groot aantal podia waarvoor een langere meettijd is benodigd.

Er wordt in deze, op basis van praktijkervaring, derhalve geadviseerd de grenswaarden te laten gelden over een periode van 3 minuten (beoordelingsgrootheid: $L_{eq,3min.}$). Voor locaties met meer dan 2 podia wordt voorgesteld uit te gaan van een beoordelingsperiode van 5 minuten (beoordelingsgrootheid: $L_{eq,5min.}$). Middels deze grenswaarde wordt enige dynamiek in de muziek toegestaan, echter worden excessen uitgesloten.

4.1.5 Grenswaarden in dB(A) en dB(C)

Vanuit het oogpunt dat het binnenniveau in dient te worden beschermd is het van groot belang dat de lage frequenties (de bastonen) worden beheerst. De geluidisolatie van is voor lage frequenties (bastonen) veel geringer dan voor hoge frequenties (midden en hoge tonen). Hierdoor kan de situatie ontstaan dat buiten voor de gevel de bastonen niet bepalend zijn voor het optredende dB(A)-niveau, maar dat bij het binnenniveau deze bastonen wel bepalend zijn voor het binnenniveau.

Door ook geluidgrenswaarden in dB(C)-waarde voor het geluidniveau op de gevel vast te stellen, kan worden gewaarborgd dat een buitengeluidniveau met veel bastonen dat voldoet aan de grenswaarde in dB(A), niet leidt tot een overschrijding van de streefwaarde in dB(A) voor het binnenniveau.

Het voornoemde betekent dat er aldus per evenement of locatie een afweging dient te worden gemaakt. Vooralsnog wordt geadviseerd in eerste instantie een verschil van 15 dB tussen de geluidgrenswaarde in dB(A) en dB(C) aan te houden.

4.2 Aantal evenementen en grenswaarden

De hinderbeleving van evenementen is niet alleen afhankelijk aan de hoogte van de geluidbelasting, maar ook sterk afhankelijk van het aantal keren dat een dergelijke situatie per jaar optreedt. Voorgesteld wordt in het geluidprotocol onderscheid te maken tussen het type evenement (akoestische relevantie) en het aantal maal dat een dergelijk evenement per jaar mag plaatsvinden. Hierbij kan gedacht worden aan de volgende onderverdeling, waarbij ten aanzien van de indeling de akoestische impact bepalend is. Uitgegaan is hierbij van vier typen evenementen. Ten aanzien van de beoordeling van evenementen in het kader van veiligheid wordt vaak een indeling uit de 'Handreiking evenementenveiligheid' gebruikt. Voor het aspect geluid is die indeling onvoldoende en is om die reden uitgegaan van vier typen:

1. **Akoestisch klein evenement (type I-evenement).** Dit betreft een akoestisch gezien rustig evenement (markt/braderie, sporttoernooi of foodtruckfestival met muziekondersteuning en dergelijke) of een evenement dat op relatief grote afstand is gelegen van woningen of andere . Voor een dergelijk evenement zou voor het muziekgeluid een grenswaarde kunnen worden hanteert van 65 dB(A) en 80 dB(C). Dergelijke evenementen zouden leiden tot een binnenniveau van 40 à 45 dB(A) binnen de woningen. Een dergelijk geluidniveau is wel waarneembaar binnen de woningen als het voor de rest rustig is in de woning. Dit geluidniveau zal echter niet leiden tot een relevante aantasting van het woonklimaat. Geadviseerd wordt om voor dergelijke evenementen lichte beperkingen op te leggen voor het aantal maal dat een dergelijk evenement mag plaatsvinden, mits de muziekpresentatie vóór 23.00 uur eindigt. Geadviseerd wordt maximaal éénmaal per week. Indien muziekpresentatie tevens na 23.00 uur plaatsvindt zou het evenement als type II-evenement kunnen worden ingeschaald.

Voor evenementen met muziekgeluidniveaus bij woningen van ten hoogste 65 dB(A) en 80 dB(C) in de dagperiode kan gesteld worden dat op locaties met reeds aanwezige hoge achtergrondgeluidniveaus de impact van dergelijke evenementen minimaal is. Hiervoor zou een standaard ontheffing kunnen worden opgenomen voor de voornoemde maximaal éénmaal per week, naar bijvoorbeeld tweemaal per week (enige beperking is alsnog noodzakelijk. Hierbij zal voor de betreffende evenementenlocatie

wel een beschouwing van het achtergrondgeluidniveau¹³ dienen plaats te vinden alvorens de ontheffing in een locatieprofiel of algemeen beleid wordt opgenomen.

2. **Akoestisch middelgroot evenement (type II-evenement).** Wij adviseren voor een dergelijk evenement een grenswaarde van 70 dB(A) en 85 dB(C) te hanteren. Dergelijke geluidgrenswaarden op de gevels van woningen leiden tot een binnenniveau van 45 à 50 dB(A). Deze geluidniveaus hebben enige impact op de akoestisch beleving binnen een woning. Voorgesteld wordt om het aantal van dergelijke evenementen op één locatie c.q. buurt te beperken tot maximaal 15 dagen per jaar, mits de muziekpresentatie vóór 23.00 uur eindigt. De muziekpresentatie van het evenement mag ten hoogste twee tijdsblokken beslaan. Indien tevens na 23.00 uur muziekpresentatie plaatsvindt zou het evenement als type III-evenement kunnen worden ingeschaald.
3. **Akoestisch groot evenement (type III-evenement).** Voor een dergelijk evenement zouden in beginsel grenswaarden kunnen gelden van 75 dB(A) en 90 dB(C). Deze geluidniveaus veroorzaken een binnengeluidniveau van circa 50 dB(A). Dit wordt in de Nota Evenementen met een luidruchtig karakter gezien als het maximaal toelaatbare geluidniveau waarmee ondukbare hinder kan worden voorkomen. Deze evenementen dienen beperkt te worden tot maximaal 6 dagen per jaar per locatie. Voor de eindtijd van muziekpresentatie van dergelijke evenementen wordt standaard 23.00 uur geadviseerd met een mogelijkheid tot verlenging van de eindtijd 01.00 uur indien de opvolgende dag een vrije dag betreft. De muziekpresentatie van het evenement mag ten hoogste twee tijdsblokken beslaan.
4. **Beeldbepalend evenement (type IV-evenement).** Voor enkele zeer luidruchtige evenementen is de geboden geluidruimte onder type III (Akoestisch groot evenement) ontoereikend. Het hanteren van grenswaarden van maximaal 80 dB(A) en 95 dB(C) zou leiden tot een aanzienlijk inperking van deze beeldbepalende evenementen, zeker in situaties dat de woningen op relatief korte afstand zijn gelegen. Om toch dergelijke evenementen te kunnen faciliteren is een grenswaarde benodigd van tenminste 85 dB(A) en 100 dB(C). Dergelijke geluidbelastingen op de gevels zullen leiden tot een binnenniveau van circa 60 dB(A). Een binnenniveau van 60 dB(A) heeft een wezenlijk impact op akoestisch binnenklimaat en daarmee op het woon- en leefklimaat. Met een dergelijk binnenniveau dient gecommuniceerd te worden met een verheven stemvolume en dient radio en tv reeds harder gezet te worden. Een dergelijk evenement heeft niet alleen gevolgen voor de eerstelijnsbebouwing rondom het terrein van het evenement, maar ook op een ruim gebied rondom het terrein van het evenement. Het toestaan van dergelijke evenementen betreft een individuele afweging per evenement waarbij een uitgebreide beschouwing wordt gemaakt van onder andere de volgende aspecten:
  - noodzaak van het evenement;
  - duur van het evenement;
  - situering in en invulling van de woonomgeving;
  - eventuele mogelijkheden voor compensatie van de hoogst belaste woningen;

¹³ Een inschatting van het aanwezige achtergrondgeluidniveau kan hierbij gedaan worden middels berekeningen (wegverkeerslawaaï) of uitvoering van metingen op locatie.

- de balans van het aantal bezoekers van het evenement tegenover het aantal (ernstig) gehinderden;
- de relaxatietijd tussen dit evenement en een voorgaand/opvolgend evenement;
- wijze van waarborging van de optredende geluidbelastingen (monitoring) en handhaving.

Het lijkt redelijk om het aantal van dergelijke evenementen te beperken tot maximaal 2 per jaar binnen een ruim gebied. De in het huidige protocol reeds opgenomen beperking van 2 dagen binnen het singelgebied en 2 dagen buiten het singelgebied, zou ook in het nieuwe protocol kunnen worden gehanteerd¹⁴.

In het voorstel voor te hanteren geluidgrenswaarden per type evenement is uitgegaan van een muziekgeluidpresentatie met een duur van ten minste 1 uur. Voor kortdurende muziekpresentaties (bijvoorbeeld bij opening of afsluiting van een sportevenement) kunnen ruimere geluidgrenswaarden worden gesteld.

Voor evenementen waar uitsluitend sprake is van (versterkt) stemgeluid (dit zullen in de praktijk uitsluitend type I/II-evenementen betreffen) wordt voorgesteld een 10 dB hogere geluidgrenswaarde in dB(A) dan de genoemde waarden te hanteren.

4.3 Aanvullende voorwaarden

Ten einde de hinderbeleving in de woonomgeving zo veel mogelijk te beperken wordt voorgesteld om naast de geluidgrenswaarden en de beperking van het aantal maal dat een evenement mag optreden, ook de volgende voorwaarden te koppelen aan de evenementen. Deze aspecten zijn voor de beperking van de hinderbeleving ook van groot belang. Hierbij wordt het aantal aanvullende voorwaarden gekoppeld aan de akoestische "zwaarte" van het evenement. De volgende aanvullende voorwaarden worden voorgesteld, hierbij is ten aanzien van de indeling de akoestische impact bepalend en kan derhalve afwijken van bijvoorbeeld de A-C indeling uit de 'Handreiking evenementenveiligheid':

- **Type I-evenement** (Akoestisch klein evenement):
  - Zorg voor goede informatieverschaffing: hierbij kan gedacht worden aan een huis-aan-huisverspreiding in de directe omgeving. Hierin moet tenminste worden aangegeven wanneer het evenement gaat plaatsvinden, hoe laat het evenement is afgelopen e.d. In geval van grote bezoekers aantallen dient ook aandacht te worden besteed aan parkeeroverlast beperkende maatregelen. Deze informatie dient tenminste 2 weken voorafgaande aan het evenement te worden verspreid.
  - In principe heeft het type I-evenement een duur van maximaal 1 dag. Indien het toch wenselijk is om een type I-evenement 2 of 3 dagen aaneengesloten te laten plaatsvinden, dan dient het evenement als een type II-evenement te worden beoordeeld, maar met de geluidgrenswaarden van een type I-evenement. Het evenement gaat wel ten kosten aan het totaal toelaatbare aantal toelaatbare type II-evenementen op die locatie. Bijvoorbeeld een I-evenement dat gedurende 3 dagen

¹⁴ Een tweedaags evenement zoals Koningsdag zou daarbij als één dag kunnen worden gehanteerd, mits deze niet kort op een voorgaand of volgend grootschalig evenement is gepland.

aaneengesloten plaatsvindt telt als 3 afzonderlijke type II-evenementen. Een en ander kan afhankelijk van de eindtijd van het evenement nog worden gedifferentieerd.

– **Type II-evenement** (Akoestisch middelgroot evenement):

- Zorg voor goede informatieverschaffing. Gelijk aan een type I-evenement.
- In principe heeft het type II-evenement een duur van maximaal 1 dag (twee tijdsblokken). Indien het toch wenselijk is om een type II-evenement 2 of 3 dagen aaneengesloten te laten plaatsvinden. Dient het evenement als een type III-evenement te worden beoordeeld, maar met de geluidgrenswaarden van een type II-evenement. Het evenement gaat wel ten koste van het totaal toelaatbare aantal toelaatbare type III-evenementen op die locatie.
- Er dient minimaal 1 week rust te zijn tussen het volgende type II-, III- of IV-evenement.

– **Type III-evenement** (Akoestisch groot evenement):

- Zorg voor goede informatieverschaffing. Gelijk aan een type II-evenement echter het verspreidingsgebied dient vergroot te worden tot een ruime omgeving rondom de evenementenlocatie. Door de hogere optredende geluidniveaus ter hoogte van de eerstelijnsbebouwing zal de impact van het evenement in groter gebied waarneembaar zijn. Tevens dient aangegeven te worden welke maatregelen zullen worden gerealiseerd om de geluidhinder zo veel mogelijk te beperken.
- Monitoringsverplichting. Teneinde zeker te stellen dat aan de geluidgrenswaarden wordt voldaan dient ter hoogte van de meest bepalende woning (of woningen, afhankelijk van het aantal podia) actieve geluidmonitoring¹⁵ op zowel dB(A) als dB(C)-niveau worden toegepast. De gemeten voortschrijdend gemiddelde geluidniveaus per 3 minuten dienen bij de geluidtechnicus zijn af te lezen. Als de geluidgrenswaarden overschreden worden, moet de geluidtechnicus het geluidniveau terstond verminderen.
- Er dient minimaal 1 week inclusief een weekend rust te zijn tot het volgende type II-, III of IV-evenement plaatsvindt.
- In principe heeft het type III-evenement een duur van maximaal 1 dag (twee tijdsblokken). Indien het toch wenselijk is om een type III-evenement 2 of 3 dagen aaneengesloten te laten plaatsvinden, dient er compensatie worden gezocht door dat jaar 1 respectievelijk 2 type III-evenement(en) op deze locatie minder toe te staan. Met andere woorden: een tweedaags type III-evenement telt mee als 3 afzonderlijke type III-evenementen op deze locatie, een driedaags type III-evenement telt mee als 5 afzonderlijke type III-evenementen op deze locatie.

– **Type IV-evenement** (Beeldbepalend evenement):

- Zeer uitgebreide informatie verschaffing. Gelijk aan een type III-evenement, echter nog groter verspreidingsgebied en uitgebreide aandacht voor de maatregelen die zullen worden getroffen om de geluidhinder te beperken.
- Monitoringverplichting. Er dient op tenminste vier representatieve locaties geluidmonitoring tijdens het gehele evenement plaats te vinden. Hiermee wordt zeker

¹⁵ Elke vorm van geluidmetingen c.q. geluidmonitoring die wordt toegepast dient te voldoen aan de van toepassing zijnde eisen omtrent het meten en rekenen aan geluid (meet- en rekenmethode geluid industrie uit bijlage IVh van de Omgevingsregeling).

gesteld dat ter hoogte van alle woningen voldaan worden aan de geluidgrenswaarden. Alle monitoringswaarden (3 minuten voortschrijdende equivalente geluidniveaus in zowel dB(A) als dB(C)) dienen bij de geluidtechnicus te worden afgelezen. Als de geluidgrenswaarden overschreden worden, moet de geluidtechnicus terstond het geluidniveau verminderen¹⁶.

- Er dient minimaal 1 week inclusief een weekend (9 à 10 dagen) rust te zijn tot het volgende type II-, III- of IV-evenement plaatsvindt.
- Een type IV-evenement duurt maximaal 1 dag.

Aandachtspunten voor VTH

Voor alle type III- en IV-evenementen dient, indien deze op de betreffende locatie nog niet eerder zijn georganiseerd of uit evaluatie van eerdere evenementen blijkt dat sprake was van consistente overschrijdingen van de geluidgrenswaarden, middels een akoestisch onderzoek te worden aangetoond op welke wijze er voldaan zal worden aan de geldende geluidgrenswaarden. Indien sprake is van een continuering van een eerdere editie en de indeling van het festivalterrein en muziekgeluiduitstraling voor de komende editie niet anders is, kan worden afgezien van de plicht voor een akoestisch onderzoek. Indien tevens voor een evenement een omgevingsvergunning noodzakelijk is (strijdig gebruik met de vigerende bestemming) dient te allen tijde een akoestisch onderzoek¹⁷ te worden geëist.

4.4 Technische eisen muziekpresentatie

Teneinde de geluiduitstraling richting de meest bepalende omwonenden en daarmee de daar optredende geluidniveau te minimaliseren kunnen in het kader van Beste Beschikbare Technieken (BBT) in een evenementenvergunning eisen worden gesteld aan de gebruikte en toepassing van gebruikte apparatuur. Dit geldt met name voor de type III en IV-evenementen waar doorgaans sprake is van een (groot) podium met separate luidspreker(s) (stacks) voor laag- en mid-/hoogfrequent geluid. Het volgende kan daarbij in ogenschouw worden genomen (deels ook reeds opgenomen in de concept-locatieprofielen van de gemeente Utrecht):

- de geluiduitstraling moet in de meest optimale richting plaatsvinden;
- gevlogen luidsprekers moeten zo laag mogelijk worden opgehangen;
- de luidsprekers dienen zo goed mogelijk op het publiek te zijn gericht;
- er dient gebruik te worden gemaakt van cardioïde opstelling van de subs (indien van toepassing);
- het geluid onder de 40 Hz wordt afgefilterd met een verval van ten minste 6 dB per octaafband.

¹⁶ Opmerking VEU: Bij evenementen met meerdere podia zijn verschillende FOH-technici aanwezig die niet direct kunnen beoordelen of hun betreffende podium bepalend is voor het optredende geluidniveau in de omgeving. Het is dan logisch de monitoringdata bij een akoestisch onderlegd persoon binnen te laten komen en die persoon terugkoppeling met FOH te laten uitvoeren.

¹⁷ Dit betreft hierbij een onderzoek naar de te verwachte geluidemissie, optredende geluidbelasting in de omgeving en genomen maatregelen waarmee wordt aangetoond dat aan de geluidgrenswaarden kan worden voldaan.

Aanvullend zou, afhankelijk van de situatie nog een beperking tussen het optredende geluidniveaus in dB(A) en dB(C) in het publieksvlak (of bij Front of house, FOH) en de grootte van de subwoofers kunnen worden toegepast.

Indien voornoemde BBT-aspecten worden opgenomen in regels, wordt voorgesteld eerst nog inhoudelijk met de VEU daarover te overleggen.

4.5 Overige aspecten

De soundcheck van muziekevenementen vindt vaak (ruim) voorafgaande aan de start van een evenement plaats. Geadviseerd wordt om in regels op te nemen dat een sound check niet vóór 12.00 uur plaatsvindt op maandag tot zaterdag en niet vóór 13.00 uur op een zondag. Daarnaast wordt geadviseerd in regels op te nemen dat de sound check niet wordt uitgevoerd op 'vol' vermogen.

Voor type III en IV-evenementen dient een bemande klachtenlijn aanwezig te zijn, of in ieder geval een manier waar omwonenden met klachten terecht kunnen, ook in het weekend. Na het binnenkomen van een klacht dient indien mogelijk binnen twee uur een reactie naar de betreffende klager te worden gecommuniceerd.

De op- en afbouw van een evenemententerrein kan aanleiding geven voor geluidhinder in de omgeving. De geluidemissie die gepaard gaat met deze op- en afbouwactiviteiten is voor een groot deel afhankelijk van wijze waarop deze activiteiten worden uitgevoerd. Indien ruw met de materialen wordt omgesprongen (laten vallen van steigermaterieel, stoten van flightcases tegen vrachtwagenwanden e.d.) kan er een aanzienlijke geluidemissie plaatsvinden die tot grote hinder in de (woon)omgeving kan leiden. Het op- en afbouwen van een evenemententerrein dient bij voorkeur in de periode tussen 8.00 en 20.00 uur plaats te vinden, zodat de kritische uren worden vermeden. Indien afbouw- en opruimwerkzaamheden op zondag plaatsvinden wordt geadviseerd om in regels op te nemen die activiteiten niet vóór 09.00 uur mogen aanvangen. Tevens dient in kritische situaties zoals bijvoorbeeld de opbouw van een podium op korte afstand van woningen (bijvoorbeeld binnen 15 m) toezicht worden gehouden dat er op een stille wijze (zonder onnodig geluid) wordt gewerkt.

Bij sommige evenementen zijn aanvullende (hulp)installaties zoals aggregaten en dergelijke benodigd. Tegenwoordig kan de geluidemissie van dergelijke installaties sterk worden gereduceerd (diverse low noise uitvoeringen zijn in de handel te verkrijgen). Het is dan ook niet noodzakelijk dat de geluidemissie van dergelijke installaties tot hinder situaties leidt. Het hanteren van een grenswaarde van 50 dB(A) ter hoogte van de woningen voor de geluidemissies van deze aanvullende installaties tijdens de duur van het evenement. Indien deze installaties tevens in de nachtperiode in bedrijf moeten zijn, dient gestreefd te worden naar een geluidbelasting van 40 dB(A) tot maximaal 45 dB(A).

4.6 Evenementenkalender

Een zeer hulpvolle tool om duidelijkheid en beheersbaarheid van (cumulatie van) evenementen te reguleren is de Utrechtse evenementenkalender. Deze kalender wordt ieder jaar door de Burgemeester vastgesteld waarbij organisatoren aldus tijdig dienen te reserveren. Het reserveren gebeurt echter niet altijd, waardoor inzicht in nog mogelijke dagen/tijden lastig is. Daarnaast is de kalender vooralsnog een statisch document waarin uitwisseling en/of schuiven in data van evenementen eveneens lastig is¹⁸.

Geadviseerd wordt de evenementenkalender als dynamisch systeem op te bouwen waarbij overleg tussen organisatoren en gemeente alsmede maatwerk ten aanzien van de kalender mogelijk is. Denk hierbij aan een dag eerder opbouwen vanwege omstandigheden of herindeling van type evenement afhankelijk van bijvoorbeeld kaartverkoop.

Het hanteren van een dynamisch digitaal systeem biedt ruimte voor spreiding van evenementen en geeft tevens omwonenden inzicht in wat zij op korte en langere termijn kunnen verwachten. Het systeem zou daarbij tevens de evenementenvergunningen kunnen opnemen zodat tevens voor organisatoren en omwonenden duidelijk is welke voorschriften gelden.

¹⁸ Op de website van de gemeente Utrecht is wel een overzicht van alle aangevraagde en verleende evenementenvergunningen beschikbaar.

5 Conclusie

De ondervonden geluidhinder ten gevolge van evenementen wordt niet alleen veroorzaakt door de hoogte van het geluidniveau dat optreedt ter hoogte van woningen. Ook aspecten zoals informatieverstopping, duur van het evenement, associatie met het evenement, het aantal evenementen dat plaatsvindt per jaar, de rustperiode tussen twee evenementen en de waarborging dat aan grenswaarden wordt voldaan, zijn medebepalend voor de hinderbeleving.

Uit de beoordeling van het huidige geluidprotocol voor evenementen van de gemeente Utrecht (zie hoofdstuk 3) blijkt dat huidige geluidprotocol nog geen of onvoldoende oog heeft voor deze aspecten en hierop zal moeten worden aangepast. Zeker bij evenementen met een grote akoestisch impact kunnen deze aspecten zorg dragen dat de hoge geluidbelasting op woningen niet leidt tot ondukbare hinder. Geadviseerd wordt deze aspecten zeker op te nemen in het nieuwe op te stellen geluidprotocol en (deels) aanvullend in de locatieprofielen (als voorwaarden).

Voor het nieuwe protocol is voorstel in een categorisering gemaakt van vier soorten evenementen qua akoestisch impact. Voor de minder luidruchtige evenementen geldt dat deze vaker kunnen plaatsvinden op een locatie dan de luidruchtige evenementen. Tevens is een voorstel gemaakt voor aanvullende voorwaarden voor de verschillende categorieën, zie hoofdstuk 4. Hoe groter de akoestische impact van een evenement, hoe meer aanvullende voorwaarden er worden gesteld teneinde de hinderbeleving te beperken. Samengevat wordt ten aanzien van de te hanteren geluidniveaus en aantallen malen dat die geluidniveaus optreden het volgende geadviseerd:

- **Type I-evenement (akoestisch klein evenement):**
  - geluidbelasting ten hoogste 65 dB(A) en 80 dB(C) als $L_{eq, 3min}$;
  - duur is één dag;
  - maximaal éénmaal per week;
  - eindtijd 23.00 uur;
  - buiten het voornoemde dient uitgegaan te worden van een type II-evenement.
- **Type II-evenement (akoestisch middelgroot evenement):**
  - geluidbelasting ten hoogste 70 dB(A) en 85 dB(C) als $L_{eq, 3min}$ ($L_{eq, 5min}$ bij meer dan twee podia);
  - ten minste een adequate onderbouwing van de akoestische inpasbaarheid is vereist;
  - duur is één dag in twee tijdsblokken;
  - maximaal 15 keer per jaar;
  - eindtijd 23.00 uur;
  - ten minste één week rust tot het volgende type II, III of IV-evenement;
  - buiten het voornoemde dient uitgegaan te worden van een type III-evenement.
- **Type III-evenement (akoestisch groot evenement):**
  - geluidbelasting ten hoogste 75 dB(A) en 90 dB(C) als $L_{eq, 3min}$ ($L_{eq, 5min}$ bij meer dan twee podia);
  - akoestisch onderzoek is vereist;

- duur in principe één dag in twee tijdsblokken ;
  - maximaal 6 keer per jaar;
  - eindtijd standaard 23.00 uur of ontheffing tot 01.00 uur indien de opvolgende dag een algemene vrije dag betreft;
  - ten minste 10 dagen rust tot het volgende type II, III of IV-evenement;
  - verplichte geluidmonitoring bij de bepalende woning en FOH in dB(A) en dB(C) met terugkoppeling.
- **Type IV-evenement (akoestisch beeldbepalend evenement):**
- geluidbelasting > 80 dB(A) als $L_{eq, 3min}$ ($L_{eq, 5min}$ bij meer dan twee podia);
  - akoestisch onderzoek is vereist;
  - vergunningverlening voor het geluidniveau, duur en eindtijd geschied op een afweging per evenement op basis van in ieder geval de volgende voorwaarden;
  - noodzaak van het evenement;
  - situering in en invulling van de woonomgeving;
  - eventuele mogelijkheden voor compensatie van de hoogst belaste woningen;
  - de balans van het aantal bezoekers van het evenement tegenover het aantal (ernstig) gehinderden;
  - de relaxatietijd tussen dit evenement en een voorgaand/opvolgend evenement;
  - wijze van waarborging van de optredende geluidbelastingen (monitoring) en handhaving;
  - verplichte geluidmonitoring bij de ten minste 4 woningen rond het terrein en bij FOH in dB(A) en dB(C);
  - ten minste 10 dagen rust vóór en na het evenement tot een eerder of opvolgend type II, III of IV-evenement.

Opgemerkt dient te worden dat de aanduiding evenement in deze een evenement met een significante muziekgeluidbelasting in de omgeving wordt bedoeld. In het voorstel voor te hanteren geluidgrenswaarden per type evenement is uitgegaan van een muziekgeluidpresentatie met een duur van ten minste 1 uur. Voor kortdurende muziekpresentaties (bijvoorbeeld bij opening of afsluiting van een sportevenement) kunnen ruimere geluidgrenswaarden worden gesteld.

Evenementen zonder of met een (zeer) beperkte muziekgeluidbelasting behoeven over het algemeen geen (lange) relaxatieperiode en/of begrenzing in het toegestane aantal per jaar. Bij vergunningverlening voor evenementen kan voor type I-evenementen en evenementen zonder (noemenswaardige) muziekpresentatie op basis van de aanvraag een inschatting worden gemaakt of de aangevraagde muziekpresentatie haalbaar is. In het locatieprofiel van het betreffende evenemententerrein dient dan aangegeven te zijn waar (beperkte) muziekpresentatie mogelijk is. Voor evenementen waar uitsluitend sprake is van (versterkt) stemgeluid (dit zullen in de praktijk uitsluitend type I/II-evenementen betreffen) wordt voorgesteld een 10 dB hogere geluidgrenswaarde in dB(A) dan de genoemde waarden te hanteren.

Bij het opstellen van locatieprofielen/beleid waarin voornoemde voorwaarden dienen te worden opgenomen, zal tevens nader onderzoek moeten worden verricht naar de te verwachten geluidbelasting in de omgeving op basis van scenario's met mogelijke muziekpresentaties op de betreffende locatie. Daarnaast dient een inschatting van de geluidwering van de gevels te worden gemaakt ten behoeve van een beoordeling van binnenniveaus. Dit zou kunnen plaatsvinden op basis van (onder andere) een schouw tijdens een locatiebezoek en ervaringsgegevens voor een betreffende locatie¹⁹. Dit geldt met name voor de type II, III en IV-evenementen.

Geadviseerd wordt om in regels op te nemen dat voor de type III en IV-evenementen een sound check niet vóór 12.00 uur plaatsvindt op maandag tot zaterdag en niet vóór 13.00 uur op een zondag. Daarnaast wordt geadviseerd in regels op te nemen dat de sound check niet wordt uitgevoerd op 'vol' vermogen.

Zoetermeer,

Dit rapport bevat 48 pagina's en 1 bijlage.

5.1.2.e

¹⁹ In aanvullend commentaar door UStG is aangegeven dat op veel locaties sprake is van oude woningen met lichte uitwendige scheidingsconstructies waarvan mogelijk de geluidwering relatief laag is. In het advies om nader onderzoek te doen naar de woningen is het advies van UStG meegewogen.

Bijlage 1 Relevante artikelen APV Utrecht 2010

Artikel 5:30 Begripsbepaling buitenevenement

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan het geheel van activiteiten dat plaatsvindt bij een voor het publiek toegankelijke bijzondere gebeurtenis, al dan niet met een openbaar dan wel besloten karakter, op of aan de openbare plaats of het openbaar water, met uitzondering van:
  - a. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
  - b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h van de Gemeentewet;
  - c. een klein evenement. Hieronder wordt verstaan een buurt- en/of straatfeest.
2. In deze afdeling wordt onder organisator verstaan een natuurlijke persoon of in geval van een rechtspersoon, de bestuurder van deze rechtspersoon dan wel diens gevolmachtigden, die een evenement als bedoeld in het eerste lid houdt of doet houden.

Artikel 5:31 Verbodsbepaling

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement als bedoeld in artikel 5:30 te houden.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:4 van deze verordening kan aan de vergunning het voorschrift verbonden worden dat de organisator een verzekering tegen aansprakelijkheid met een toereikende dekking afsluit.
3. Indien een vergunning is verleend voor een evenement als bedoeld in het eerste lid, dan:
  - a. wordt geen vergunning verleend aan derden voor op zichzelf staande activiteiten en handelingen op of aan de openbare plaats of het openbaar water gedurende de tijden waarop en in het gebied waar het evenement plaatsvindt;
  - b. worden aanvragen om vergunning als bedoeld in de artikelen 2:9, 5:13 van deze verordening geweigerd.
4. Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

Artikel 5:32 Kennisgeving straat- en buurtfeesten

1. Het in artikel 5:31 eerste lid, gestelde verbod geldt niet voor eendaagse straat- en buurtfeesten indien:
  - a. het aantal aanwezigen tegelijkertijd niet meer is dan 200 personen en niet plaatsvindt op een doorgaande weg;
  - b. het evenement op een werkdag of een zaterdag plaatsvindt tussen 09.00 uur en 23.00 uur of op een zon- of officieel erkende feestdag tussen 13.00 uur en 23.00 uur;
  - c. het geluidsniveau op een afstand van 10 meter van enige geluidsbron beperkt is;
  - d. gedurende het evenement geen verkoop van eten, drinken of goederen plaatsvindt;
  - e. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 10 m² per object;
  - f. afzethekken voorzien van een C1-bord en de onder e genoemde objecten dienen zodanig te worden geplaatst dat in geval van calamiteiten de hulpdiensten een vrije doorgang hebben van minimaal 3,5 meter breed en 4,2 meter hoog;
  - g. er geen ander evenement in de nabijheid plaatsvindt;
  - h. er een voor de gemeente aanspreekbare organisator is;
  - i. de organisator bij de burgemeester ten minste twee weken voorafgaand aan het evenement melding maakt van het evenement op een door de burgemeester vastgesteld formulier;

Bijlage 1 Relevante artikelen APV Utrecht 2010

- j. binnen 10 dagen na ontvangst van het formulier door de burgemeester geen tegenbericht is verzonden, en
  - k. de organisator ten tijde van het feest een ontvangstbevestiging, van het feit dat hij een kennisgeving heeft gedaan, kan tonen.
2. Indien het vermoeden bestaat dat op een evenement één van de weigeringsgronden van artikel 1:8 of artikel 5:37, tweede lid van toepassing is, kan de burgemeester, in afwijking van het eerste lid, bepalen dat het in artikel 5:31, eerste lid, gestelde verbod, onverkort geldt. De burgemeester zendt dit tegenbericht, als bedoeld in onderdeel j. van het eerste lid, binnen tien dagen na ontvangst van het formulier.

Artikel 5:33 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 5:37 en de in artikel 1:8 genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden in deze afdeling nadere regels vaststellen.

Artikel 5:34 Indienen aanvraag

De aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 5:31 geschiedt door middel van een door de burgemeester vastgesteld formulier.

In de aanvraag om een vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:

de gegevens van de organisator;

- de datum, tijdstip en locatie van het evenement;
- een omschrijving van de aard en karakter van het evenement;
- een omschrijving van de activiteiten en handelingen die in het kader van het evenement plaatsvinden;
- het te verwachten aantal bezoekers van of deelnemers aan het evenement.

De burgemeester kan bepalen dat de aanvraag vergezeld wordt van een door de organisator opgesteld veiligheidsplan.

Artikel 5:35 Vereisten organisator

Voor het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5:31, dient de organisator aan de volgende eisen te voldoen:

- a. hij mag niet onder curatele staan dan wel uit de ouderlijke macht of voogdij zijn ontzet;
- b. hij mag niet in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn;
- c. hij moet de leeftijd van ééntwintig jaar hebben bereikt en
- d. hij moet aantoonbare ervaring hebben in het organiseren van vergelijkbare evenementen als het evenement waarvoor vergunning wordt aangevraagd.

De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid onder a., c. of d. gestelde vereiste.

Artikel 5:36 Evenementenkalender

Artikel 5:26 van deze verordening is op deze afdeling van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 1 Relevante artikelen APV Utrecht 2010

Artikel 5:26 Evenementenkalender

1. *De burgemeester stelt jaarlijks vóór 1 december een Evenementenkalender vast voor het volgende kalenderjaar.*
2. *Degene die voornemens is een evenement te organiseren kan de burgemeester jaarlijks vóór 1 november verzoeken een evenement te plaatsen op de Evenementenkalender van het volgende jaar. Een dergelijk verzoek is geen aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 5:21, eerste lid of artikel 5:31.*
3. *Aan de plaatsing van een evenement op de Evenementenkalender kunnen geen rechten worden ontleend met uitzondering van het bepaalde in artikel 5:27, tweede lid onder c. of artikel 5:37, tweede lid onder d.*

Artikel 5:37 Weigeringsgronden

1. *De vergunning wordt geweigerd, indien:*
  - a. *niet voldaan is aan het bepaalde in artikel 5:34 of*
  - b. *niet wordt voldaan aan de ingevolge artikel 5:35 gestelde eisen;*
2. *Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd, indien:*
  - a. *onevenredig veel beslag wordt gelegd op de ruimte of op de gemeentelijke - of hulpdiensten;*
  - b. *de organisator onvoldoende waarborgen biedt voor een goed verloop van het evenement;*
  - c. *de aard van het evenement zich niet verdraagt met het karakter of de bestemming van de gevraagde locatie of*
  - d. *in de door de burgemeester vastgestelde Evenementenkalender als bedoeld in artikel 5:26 reeds een reservering is opgenomen voor een ander evenement op de gevraagde tijd, locatie of in de nabijheid daarvan.*